

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za vse leto..... \$6.00
Za pol leta..... \$3.00
Za New York celo leto... \$7.00
Za inozemstvo celo leto... \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States,
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON. 2876 CORTLANDT

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 99. — ŠTEV. 99.

NEW YORK, FRIDAY, APRIL 28, 1922. — PETEK, 28. APRILA, 1922.

VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

GENOVA — EDINI KLJUČ K MIRU

ANGLEŠKI MINISTRSKI PREDSEDNIK JE REKEL, DA BO EVROPA ZOPET PREPLAVLJENA S KRVJO, ČE NE BO KONFERENCA USPEŠNA — BOJI SE, DA BO KMALO PRIŠLO DO SPOPADA V TAKEM SLUČAJU.

Genova, Italija, 27. aprila. — Zastopniki velike in male entente ter Portugalske so pričakovali, da bodo imeli še danes pred seboj končno obliko ugotovila, katero se bo predložilo delegatom v odgovor na njih proti-predloge, katere so smatrali zavezniški za nesprijemljive.

To ugotovilo je bilo sestavljeno v glavnem, da se zadovolji Anglijo, Francijo in Belgijo, katere tri dežele so največje upnice Rusije. V svojem odgovoru niso najbrž Rusi ničesar omegnili glede vojnih dolgov, o katerih so izjavili zavezniški, da so pripravljeni "zadržati" jih.

V angleškem besedilu zavezniških predlogov se je glasilo:

Vspričo resnega ekonomskega položaja v Rusiji so upniške vlade pripravljene "to write down" vojne dolge, katere jim dolguje Rusija.

Rusi so očividno razlagali frazo "write off" kot pomenja "write off" ali z drugimi besedami popolno kancelniranje teh dolgov. Vsled tega so ignorirali v svojem odgovoru vojne dolge. Ni še jasno, kakšno bo stališče sil glede tega vprašanja.

Medtem pa se je genovska konferenca razvila v eno najbolj važnih svetovnih političnih zborovanj v zgodovini in sicer radi velevažnih in nad vse pomembnih problemov, ki so prišli na površje odkar se je konferenca sestala.

Rusko-nemški pogodbi, katero se lahko smatra kot predhodnico velike zveze med dvema najbolj močnima narodoma Evrope s stališča prebivalstva, je sledilo več drugih političnih razvojov, ki so predlagano sklenjevali sil, ki so podpisale versajlsko mirovno pogodbo, da razpravljajo o odredbah, katere naj se uveljavijo v slučaju, da bo Nemčija ne zadostila svojim obveznostim glede vojne odškodnine.

Kako resen je postal položaj, je bilo razvidno iz nagovora Lloyd Georgea na ameriške in angleške poročevalce, v katerem

je dal izraza svojemu svarilu, da stopi Evropa pred novo politično krizo.

Rekel je, da bo konferenca v Genovi resno izjalovljenje, razven če bo sprejela kak načrt, katerega cilj bi bil vzdržanje mira v Evropi, ki je ogrožen od številnih nasprotujočih si narodnostnih interesov in aspiracij, katere pripisovati plemenskim razlikam ter neurejenim mejnim vprašanjem.

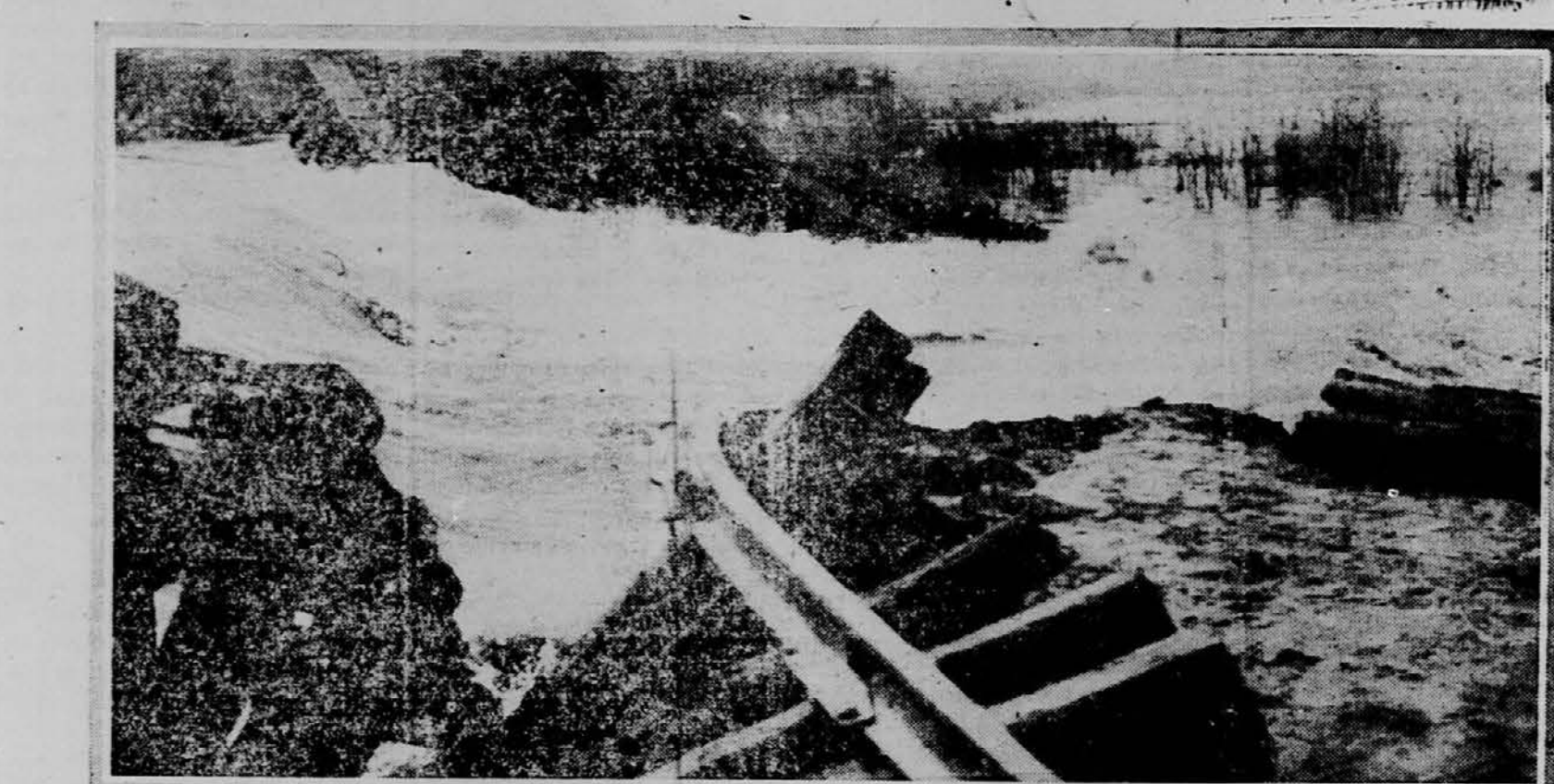
Lloyd George je tudi zavnil splošno domnevo, da je genovska konferenca v glavnem ekonomska konferenca, ko je trdil, da ne bo dosegla ta konferenca ničesar pomembnega, če ne bo sklenila dogovora glede evropskega mira.

Omenil je washingtonsko konferenco, katero se je nameravalo zaključiti v enem mesecu, a je trajala tri. Tako važni pa so bili uspehi te konference, da bi bil čas dobro porabljen in tudi če bi bila trajala šest mesecev ali pa celo eno leto. Primerjal je Evropo z žarečo lavo, ki se hoče ustiliti. Ta uravnava pa je polna nevarnosti. Povdarjal je dejstvo, da se mora ozirati Evropa na lažno Rusijo, katera bo opremila država Nemčija.

— Svet mora priznati, — je rekel, — da vsebujeta Nemčija in Rusija skupaj nad dve tretjini prebivalstva Evrope. Njih glas bo čuti in rusko-nemška pogodba je prvo svarilo v tem oziru.

SEDMI POSKUS JE BIL USPEŠEN.

Chicago, Ill., 27. aprila. — S pomočjo veronala se je zastrupila 40-letna Mrs. Zanita Mickel, hči Richarda Fletcherja iz Bay City, Mich., kandidata za gubernerja iz one države. To je bil njemu sedmi samomorilni poskus. Veljala je skozi številna leta kot najlepša ženska v Clevelandu. Njen oče se je napotil v Chicago ter izjavil, da ni že šest mesecev videl svoje hčere, ki je bila baje bolehalna. On tudi ne ve, kje se mudi njen mož.

STRAŠNA POVODENJ.

Slika nam kaže vodovje, ki je prodrla med nasipom s razlilo, ki rodovitni Mississippi dolini. Povzročena škoda je velikanska. Fotograf, ki je vzjel to sliko, je komaj odnesel pete. Najmanj trideset ljudi je izgubilo življenje.

NAPREDEK NEMČIJE V SVETOVNI TRGOVINI

Angleži pravijo, da je veliki napredek Nemčije v svetovni trgovini pripisovati nižji vrednosti mark.

London, Anglija, 27. aprila. — V nekem poročilu trgovskega tajnika angleškega poslanstva v Berlinu se glasi, da je mogla Nemčija v preteklem letu pritegniti hase velik del svetovne trgovine v izdelanih predmetih predvsem rudi nizkega stanja nemške marke.

— Ravno nizka vrednost nemške marke, — se glasi v tem poročilu, — je omogočila Nemčiji zopetno pridobitev svojih prejšnjih prekmorskih trgov ter otvorjenje novih trgov. S tem se je posrečilo Nemčiji držati korak z zopetnim zgrajenjem njene trgovske mornarice, kajti nemške ladje, katere se je plačalo v papirnati valuti marke, prinašajo lahko prevozne pristojbine, plačane v zlatu.

— Nadalje je bila nizka vrednost marke, ki je prihranila Nemčiji tekem preteklega leta breme nezaposlenosti, ki je tako zelo težilo ves ostali svet.

— Nizka vrednost marke, — pravi v nadaljnjem poročilu, — predstavlja največje oviro k zopetnemu ustanovitvi sprejemljivih trgovinskih odnosov med Nemčijo in drugimi narodi. Trgovski in industrijski uspeh Nemčije tekom 1921 je bil večji kot na v letu poprej.

— Glavna ovira uravnave ravniškega vprašanja tisti v težkoči, da se dobi jasen in določen pojem o resničnem položaju Nemčije.

DUNAJ — NAJDRŽAJE MESTO NA SVETU.

Dunaj, Avstrija, 2. aprila. — Organizacije civilnih uslužbenecv se baje počajo s sestavo zahtev za enakost plač po celem svetu ter nadaljnjih zahtev, tikajočih se doklad, da se tem potom odpomore vedno naraščajočim življenjskim stroškom. Za slučaj, da bi se te zahteve zavrnile, se je zapretilo z generalno stavko.

Iza marca so cene živin na Dunaju poskočile za enajst odstotkov. Z druge strani pa se izjavlja, da znaša to povznanje 25 odstotkov. V prvi vrsti pridejo pri tem v poštev cene mesa, ki so v teku zadnjih 20 dni poskočile za 50 odstotkov. To povznanje je posledica madžarske prepovedi izvoza goveje živine.

List "Abend" izjavlja, da je Dunaj najdražje mesto na celem svetu.

OSSEERVATORE ROMANO" K OBISKU BELGIJSKE KRALJEVSKE DVOJICE.

Vatikanški "Osservatore Romano" se obrača proti onim listom, ki so hoteli dati obisku belgijske kraljevske dvojice v Rimu tak značaj, kakršnega po mnenju vatikanškega glasila obisk ni imel.

"Osservatore" se sklicuje na eno od papeža Benedikta XV. z dne 26. maja 1920, in izjavja: Rečnica je tale: Odstop od prejšnjega sveta in sprejem katoliških vladarjev v Vatikanu je in se mora tudi smatrati kot znatna koncesija, katero je dala sveta stolica v povojni atmosferi narodnega sovražstva, hoteč sodelovati na kakršenkoli način pri pobratenju sed narodov: pušča pa popolnoma nedotaknjeno takozvano rimsko vprašanje, dokler sveta stolica ne pridobi one pozicije, ki jej daje v resnici popolno svobodo in neodvisnost v izvrševanju njene univerzalne misije in istočasno raznim narodom in vladam jamči to svobodo in to neodvisnost.

BIROKRATIČNA ARMADA NA REKI.

Pred vojno je imela Reka dve različni upravi: državno in občinsko. Po vojni in zlasti po ralski pogodbi je taka dvojna uprava povsem nepotrebna, kajti svobodna reška država in reška občina sta pravzaprav ena in ista oblast. Vendar pa obstojata in uradujeta obe upravi. Prebivalstva je okoli 50,000. Sedaj pa čujemo, koliko ima Reka uradnikov: 65 občinskih uradnikov, 175 učiteljev, 300 občinskih namestnikov, 162 državnih uradnikov, 250 poštne brzojavnih uradnikov, 82 profesorjev in slug na srednjih šolah, 82 sodnikov na sodnih, 122 pristavskih uradnikov, 525 uradnikov in delavcev na železnici, 800 delavcev in 24 uradnikov v tobačni tovarni, 223 oseb v javni službi. Vsega skupaj okoli 3,000 oseb. Policijska sama šteje okoli 3,000 oseb. Uradništvo je izdala koncem marca poseben okle na stranke, želeč, da pridejo do sporazuma, na kar so mogla javna administracija opet nemoteno delovati. Ob sedanjem negotovem stanju pa je nadaljno uradovanje skoro nemogoče. Te uradnike plačuje v glavnem italijanska vlada, ki pa pravi, kakor že znano, da jih ne bo več plačevala, dokler se ne ustanovi na Reki koalicijska vlada.

ODPRAVA ŠVICARSKEGA KONZULATA.

Bern, Švica, 26. aprila. — Švicarska vlada je sklenila odpraviti Bernski konzulat v Galvestonu, Texas.

VOJAKI STRAŽIJO AMER. POSLANIŠTVO

Čete stražijo ameriško poslaništvo v Pekingu — Zavezniške sile bodo mogoče izkrcane na Kitajskem.

Peking, Kitajska, 27. aprila. — Odredbe za zavarovanje ameriških in drugih inozemskih interesov tukaj so bile pospešene vsprico pretečih sovražnosti med silami generalov Čanh-Tso-Lina in Vu-Pei-Fuja.

Železniška služba do obali ni bila še prekinjena, vendar pa je poredna in poslaništva se pripravljajo, da odrede zaplenjenje železnice, da jo vzdrže v obratovanju v slučaju, da bi prišlo do renegega vmešavanja. Dosedaj se ni vprizorilo še nikake druge akcije kot zavarovalnine za vse slučaj, vendar pa se ugotavlja, da bo zavezniško brodogojstvo izkrcalo čete, če potrebno, da se vzdrži odprte zveze med Pekingom in morjem, v soglasju s protokolom iz leta 1901.

Sto in pet in sedemdeset mornarjev in mornariških vojakov bo dospelo še danes, da ojačijo stražo v ameriskem poslaništvu. Ti možje so ameriške križarke Albany, ki je bila poslana na sever iz Sanghaja in šotori so bili postavljeni za te čete v ameriskem oddelku utrjenega dela mesta, kjer se nahajajo poslaništva.

Križarka Albany se bo pridružila Huronu, zastavni ladiji azijskega oddelka mornarice Združenih držav v bližini Čingvangtao, severo-istočno iz Tientsina. Tudi angleško in francosko poslaništvo je naprosilo svoji vladi, naj pošljejo bojne ladje v kitajsko vodovje.

Vojaske delavnosti nasprotujočih si generalov se vrše naprej. Vse je koncentriral 25,000 pri glavnem mestu Čihli provincie in Vang ima 30,000 vojakov ob železnici iz Pekinga pa do morja.

KAPP, VODITELJ PUČA, NA SMRT BOLAN.

Lipsko, Nemčija, 27. aprila. — Dr. Wolfgang von Kapp, voditelj ponesrečene ustaje leta 1920 v Berlinu, se nahaja v kritičnem položaju v neki tukajšnji kliniki po operaciji, tekom katere se je odstranilo njegovo levo oko in del lobanje. Dvomljivo je, če bo mogel preživeti učinke operacije in če bo stal pri življenju, mu priti popolna slepota.

Dr. Kapp je bil v bolnici izza časa, ko se je stavil na razpolago lipskemu najvišjemu sodišču, da ga sodi radi njegove ustaje.

DE VALEROVCI SO BILI PORAZENI

Čete proste irske države so se polastile kontrole v Mullingar. Dva ubita in šest ranjenih.

London, Anglija, 27. aprila. — Čete provizorične proste irske države so se danes zjutraj polastile kontrole nad mestom Mullingar po srditih bojih, soglasno z nekim poročilom poročevalca Evening News iz Belfasta. Ob času, ko je bila brzobjavka odposlana, je patroliral po ulicah mesta oklopni avtomobil, zaseden od vojakov proste irske države.

Mullingar, Irska, 27. aprila. — Boji so izbruhili danes zjutraj med rednimi in nerednimi četami irske republikanske armade, ki se nahajajo tukaj v pričakovanju na sestanek, ki se bo vršil v soboto tukaj in na katerem bo gmel Eamon de Valera proti pogodbi z Anglijo. Sovražnosti so trajale cele dve uri in obe stranki sta se posluževali pušk in strojnice. Dva sta bila ubita in šest nadaljnjih jih je bilo ranjenih.

Redne čete ali čete proste države so se polastile številnih hiš ter vprizorile napad na neredne republikanske čete. V mestu prevladuje veliko razburjenje.

Boji so se pričeli ob petih zjutraj ter se končali ob sedmih. Po en mož na vsaki strani je bil ubit ter se domneva, da jih je bilo ranjenih šest. Redne čete so zajele ter razorile neki voz, polni republikancev.

Poslopja nosijo številne znake spopadov in trgovci nočejo odpreti svojih prodajalnic, ker se boje obnovenja spopadov. Republikaanci držže še vedno policijski glavni stan.

VELIKA TATVINA DRAGULJEV.

Baltimore, Ohio, 25. aprila. — Včeraj sta prišla v trgovino Maxa Berensteinova dva neznanca, pobila lastnika na tla ter odnesla za 150 tisoč dolarjev draguljev. O roparjih nima policija dosedaj še nobene sledi.

Pozor potniki!

Parnik "Argentina", ki je imel 29. aprila odpluti v Trst, je preklcan. 20. maja pa bo odplul v Trst parnik

"President Wilson". III. razred do Trsta \$102.50; II. razred \$160.00 in \$5.00 vojne davka.

Vsa pojasnila daje trdka Frank Sakser State Bank, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

POVODNI VEDNO BOLJ OGROŽAJO

Vodovje Mississippi-ja drvi skozi odprtino v nasipu. — V Texasu pogrešajo 60 ljudi.

Natchez, Miss., 27. aprila. — Ker ni nobenega upanja, da bi se moglo zamašiti odprtino na nasipu ob Mississippi reki, v bližini Ferryday, La., so se pričeli prebivalci več kot pol dučata župnij v enem najbogatejših farmerskih delov države danes zjutraj pripravljati na prihod ponji in vode, ki dre soglasno z zadnjimi poročili skozi neko odprtino na nasipu, ki je široka več kot dvesto jardov. Do zgodnje jutranje ure se ni poročalo o nikakih izgubah življenj ter se domneva, da se je dalo vsem prebivalcem zadostna svarila, da se zavarujejo.

Šest krajev, vključno Vadalija, ki šteje nekako 2000 prebivalcev in Ferryday s 500 prebivalci se nahaja na neposredni poti vodovja, ki je bilo oproščeno, ko se je pozno večer zvečer nenkrat zrušil Weema nasip v Concordia župniji. Gotovo je bilo danes zjutraj, da bo vodovje pokrilo celo župnijo, veliko del Tensas župnije, del Catahoula in mogoče tudi del Franklin in Avoyelles župnij.

Vsi motorni parni čolni na Natchez obnem z zveznim vladnim parnikom Tunica so pohitili proti prizadetemu ozemlju, da pomagajo prizadetim z živili ter jih spravijo na varno.

Fort Worth, Texas, 27. aprila. — Vodovje Trinity reke ter Clear Fork Creek je pričelo danes zgodaj zjutraj padati in uradniki so pričeli posvečati svojo pozornost iskanju šestdeset ali več ljudi, katere se pogreša in rekonstrukciji, ki je postala potrebna vsled povodnji, ki je skozi tri dni preplavljala nižje ležeče zunanje dele Fort Wortha.

Čeprav je bil Fort Worth skoro popolnoma obdan od vode, ki ga je obhvala od treh strani, je mesto kot tako ušlo povodnji.

Uradniki so izjavili, da bodo pričeli preiskavo glede domnevanega duamitiranja v ponedeljek ponoči, kakorhitro bo vodovje zadostno upadlo. Medtem pa se je zastražilo druge nasipe, da bi se jih ne pognalo v zrak v namenu, da se pospeši osušenje nekaterih prostorov, ki so sedaj pod vodo.

ŠVEDSKI KRALJ POŠKODOVAN.

Grenoble, Francija, 27. aprila. — Švedski kralj Gustav je bil včeraj na poti iz Nice v Ženevo precej resno poškodovan, ko je kolidir njegov avtomobil s onim uglednega bankirja iz Ženeve.

Komornik kralja je priletel pri koliziji ob tla ter je bil močno poškodovan.

POZOR POTNIKI!

Izletniški parnik "BELVEDERE" (Cosulich Line)

odpluje iz New Yorka v Trst dne 14. junija

naše potnike bo spremljal naš zastopnik skozi iz New Yorka do Ljubljane oziroma Zagreba,

ter bo vse potrebno poskrbljeno, da bodo potovali kolikor mogoče udobno, da bodo sami zase, ter da bodo imeli posebno hrano, ako bo le mogoče, ter posebni vlak iz Trsta, ako se jih bo priglasilo za dostno število.

Za natančnejša pojasnila pišite na: FRANK SAKSER STATE BANK, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potom naše banke izvršujejo po niski ceni, zaradi česar in hitro. Vselej se bide naše cene nižje:

Jugoslavija:	
Razpoložila na račun pošte in izplačajo "K. poštne šekovne urad"	
in "Jadranska banka" v Ljubljani.	
300 kron \$ 1.35	1,000 kron \$ 4.30
400 kron \$ 1.80	10,000 kron \$42.00
500 kron \$ 2.25	

Glasom naredbe ministrstva za pošto in brzojav v Jugoslaviji je sedaj mogoče tem nakazovalni menke potom pošte odinole v dinstih; za vsake štiri krome bo izplačan en dinar; razmerje med dinarjem in kromo ostane torej acelovredno.

Italija in zasedeno ozemlje:

Razpoložila na račun pošte in izplačajo "Jadranska banka" v Trstu	
50 lir ... \$ 3.20	500 lir ... \$28.50
100 lir ... \$ 6.00	1000 lir ... \$57.00
300 lir ... \$17.40	

Nemška Avstrija:

Razpoložila na račun pošte in izplačajo "Adriatische Bank" na Dunaju.

Radi velikih razlik v tečaju izplačujemo sedaj v Avstriji ceno ameriške dolarje. Naša pristojbina za vsake posamezne nakazilo do \$10.— znaša 50 centov; od \$10.— do \$50.— po \$1.—; za vsi večji nakazila po 2 centa od dolarja.

Pod istimi pogoji izstavljamo tudi dolar-čekov in polijomo ameriške dolarje v Jugoslavijo in v Italijo.

Vrednost dolarja sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; in tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsakega računanja po ceni istega dne kot nam pošilni denar dajete v roke.

Kot generalni zastopniki "Jadranske Banke" in sicer podružice te banke najmanjše izvanredno ugodne pogoje, ki bodo veljali za vsi, ki se sili se bodo posluževali naše banke.

Denar nam je pošilati najbolje po Western Union Money Order, ali po New York Bank Draft.

"FRANK SAKSER STATE BANK, 82 Cortlandt St., New York, N. Y."

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovenic Publishing Company
(A Corporation)

FRANK ŠAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
88 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelji in praznikov.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
In Canada	za pol leta	\$3.50
Za pol leta	za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	za pol leta	\$3.50

GLAS NARODA

(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Subscription Yearly \$6.00

Advertisements on Agreement.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčjuje. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivaličke naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

GLAS NARODA

88 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2278

ALLIED PRINTING CO.

TRADES UNION COUNCIL

NEW YORK CITY

VLADNA PROPAGANDA.

Delavski department objavlja od časa do časa statistike o plačah, delovnem času itd. v različnih industrijah.

Pravijo, da je treba te statistike smatrati za zanesljive in nepristranske, ko jih vendar vlada izdaja.

Kako netočne so pa te vladne statistike, je razvidno iz pritožbe, ki jo je naslovila zveza premogarjev na delavski department.

Pritožba je naperjena proti poročilu o plačah premogarjev v mehkih premogovnikih leta 1921. Rečeno je, da je znašala premogarjeva plača v prejšnjem letu povprečno \$1357.

\$1357 ni kaka visoka letna plača, toda delavski department je še vedno za par sto dolarjev več povedal, kot je plača v resnici znašala.

Zveza premogarjev je dokazala, da so znašale plače akordnih delavcev v Centralni Pennsylvaniji lansko leto povprečno \$760.

Odkod torej ta razlika in komu je verjeti?

Brez posebnega premišljevanja pride človek do zaključka, da vladna statistika ni samo površna, ampak, da vedoma zavaja javnost, ki njenim poročilom verjame.

Vladni preiskovalci so dobili poročila iz dvesto majn po raznih krajih dežele.

Ker je obratovalo približno enajst tisoč majn, je prišel v poštev le majhen odstotek. Poročilo se tiče približno 34.000 akordnih delavcev, kar je tudi malenkost.

Delavski department je preiskoval plačilne razmere meseca oktobra. Znano je, da v tem mesecu premogovniki najbolj obratujejo. Plača, ki jo dobi premogar v dveh tednih meseca oktobra, ne sme služiti za temelj pri računanju letnega dohodka.

To je pa delavski department storil ter dal s tem premogarskim baronom dosti materiala za propagando.

Delavske organizacije naj se nekoliko bolj zanimajo za takozvane "delavske" statistike.

RESNE BESEDE.

Veseli je poslušati angleškega ministrskega predsednika Lloyd George-a, kadar govori o splošnem evropskem položaju in o nevarnostih, ki bi bile združene z izjalovljenjem sedanje konference v Genovi, ki bi morala biti ekonomska konferenca, a se je takoj v pričetku razvila v politično.

Glede svoje važnosti daleč nadkriljuje vse druge take konference, ki so se vršile v zadnjih sto letih.

Francoskim in drugim šovinistom je zabrusil v lice britko resnico, da vsebujeja Nemčija in Rusija skupaj več kot dve tretini celokupnega prebivalstva Evrope in da bi bilo vsled tega ne le nes pametno, temveč naravnost zločinsko pritirati to kombinacijo do skrajnosti ter zanetiti s tem nadaljnji evropski požar.

V Berlinu izjavljajo sicer, da je pogodba, sklenjena z Rusijo, zgolj ekonomskega in trgovskega značaja, a ekonomske pogodbe so pogosto le uvod k nadaljnjim političnega značaja, obrambnih ali celo agresivnih pogodb.

Izjalovljenje sedanje konference v Genovi bi dovedlo po mnenju angleškega ministrskega predsednika do nadaljnje evropske vojne, ki bi uničila še to, kar je ostalo iz za zadnje svetovne katastrofe.

V dokaz, da je mogoče nekaj doseči s trdno voljo, je navedel Lloyd George washingtonsko konferenco, o kateri je rekel, da je trajala dalj časa kot se je prvotno domnevalo, da pa je obrodila zaželjene sadove.

Isto se tudi lahko zgodi v Genovi, a treba je smotrenosti in popustljivosti vseh prizadetih.

Treba je najti formulo, ki bo zadovoljila sovjetske delegate, kajti slednji nimajo niti najmanjšega namena vrniti se v Moskvo kot poraženi od koncentriranega kapitalizma cele zapadne Evrope.

Kaj takega ni mogoče pričakovati od njih in vsled tega jim je treba priti pol poti nasproti ter tem potom skleniti pogodbo, ki bo zagotovila Evropi toliko potrebni mir ter otvorila dobo novega prijateljskega sodelovanja med narodi.

Angleška sodba o Jugoslaviji.

Angleška revija Review of Reviews prinaša dva članka o Jugoslaviji.

Prvi članek govori splošno o novih razmerah, ki so nastale po polum avstro-ogrski monarhiji v Evropi. Spisal ga je M. W. Fodor. O novo nastalih državah pravi:

"Nezaupanje vlada med temi narodi. Bolgarski ministrski predsednik Stambulsky je vstrajno na delu za personalno unijo med Jugoslavijo in Bulgarijo, ki bo za slučaj, da se posreči, združila dve stoletni sovražnici. Jugoslavija misli in ne vem če ima prav ali ne, da je Horthyjeva vlada na Madžarskem na potu sporazuma. Sicer pa Srbi gotovo precejujejo velikost madžarske armade, kakor tudi iredentistično nevarnost. Nasprotno pa Madžari precejujejo gibanje raznih plemen v Jugoslaviji, posebno Hrvatov, in mislijo, da je proces razkrojitve v kraljevini SHS bolj razvit, kakor je v resnici. Jugoslovanski politiki menijo po pravi, ali pa tudi ne, kakor vsi liberalci v Srednji Evropi, da sedanji britanski zastopnik v Budapešti podpira vladni iredentistični sistem in da je pod Horthyjevo zastolno."

Iz ekonomskega vidika pa še obstajajo stare zapreke. Prekriti se skozi carinarne čehoslovaške, madžarske, rumunske in jugoslovanske meje, je naravnost trpinčenje. Jugoslavija izključuje tuje trgovce in ne pusti avstrijskim potnikom dostopa v deželo. Čudne določbe ovirajo promet in trgovino na rumunski meji.

Jugoslavija stoji ekonomsko slabo. Žetev je bila slaba. Izdatki za zelo veliko armado so vplivali na vrednost denarja, ki se slabša od dne do dne. To pa obratno vpliva na cene, ki so postale nevzdržne za srednje sloje. Vlada je še vedno odločno za to, da mora Nemčija plačati reparacijo, nakazano Srbiji. Davki so ogromni in popolnoma uničujejo trgovino. Razven carine je treba plačati dva odstotka davka na vsako blago, ki je uvoženo iz inozemstva.

Rumunija, ki je čisto bogata država, uničuje trgovino s svojo ne popisno korupcijo in podkupljivostjo.

Razven tega članka prinaša ista revija še drugega z naslovom: "Notranje težave v Jugoslaviji", ki pravi:

V svojem pregledu politične situacije v Jugoslaviji daje dobro znani balkanski izvedenec v Nivve Rotterdamse Courant zanimivo poročilo o hrvaški kmetijski stranki. Razven te stranke, pravi pisec, obstoja epoziceja v jugoslovanski kraljevini iz neodvisnih (dr. Trumbić), srbskih, radikalnih disidentov (Protić in Ivanić), ki so dosedaj najverjetnejši nasledniki Pašića, in dela bosanskih muslimanov. Program te skupine obsega enoglavno točko: revizija ustave, da se s tem konča nadvlada Srbov v kraljevini.

Republikanska kmetijska stranka ima nad 3000 podružnic in nad milijon aktivnih članov. Duša te stranke je dr. Radić. Rojen v Zagrebu, kjer je tudi študiral in postal doktor prava. Nato je študiral sociologijo v Pragi in politične vede v Parizu. On je izbozen govornik v šestih jezikih v hrvaškem, francoskem, nemškem, rumunskem, italijanskem in češkem. Spisal je mnogo brošur in izdaja "Slobodni Dom". Njegov vpliv na pristaše je ogromen. Ko so ga srbske oblasti aretirale z nalogom, da ga prepeljejo v Beograd, so izrgali 40 kilometrov železniške proge v eni noči.

Glavna točka tega programa je ustanovitev nevtralne Hrvatske Republike. Ta nova neodvisna država hoče ostati zvezana z Jugoslavijo, a imeti svojo neodvisnost predvsem v urejanje zunaj njih zadev. Dr. Radić ima prijatelje v ostalih delih kraljevine.

Dolže ga, da je monarhist in prijatelj Habsburžanov. Gotovo je, da je stal s svojimi kmeti skozi deset let zvesto na strani podonavne monarhije. Še vedno obžaluje, da je avstro-ogrski cesarstvo izgnilo, ker je hotel, da postanejo Slovani tretji in enakopravni člen. Brani se iti v Beograd in prisostvovati delovanju skupščine, dokler vsi srbski uradniki in čete ne zapuste Hrvatske. Zahteva, da se jugoslovanska enotna država umakne jugoslovanski zvezni državi, h kateri hoče priključiti tudi Bulgarijo in Makedonijo.

Hrvatski izseljenci v Ameriki pa dajejo denarna sredstva za propagando.

Iz Slovenije.

Zastupila se je

služkinja Antonija Zorko, rodom iz Grubelja na Dolenskem, službojuča pri gimnazijalnem ravnatelju dr. Pipenbacherju v Ljubljani. Kakor je ugotovil policijski zdravnik, se je zastupila s lizolom. Motiv samomora ni znan.

Maribor za gladojučo Rusijo.

Mariborska organizacija jugoslovanskih dobrovoljcev je sklenila prirediti skupno z raznimi drugimi društvi zbiranje prispevkov za stradajoči ruski narod.

Vlom v prodajalno.

Neznani storilec je s ponarejenim ključem vstopil v prodajalno "Delavskega konzumnega društva" v Bohoričevi ulici v Vodmatu in odnesel 1544 K denarja.

Požar v hrastniški steklarni.

Dne 15. marca proti 7. uri zvečer se je vnelo okoli 70 m dolgo in 20 m široko skladišče hrastniške steklarne, polno izgotovljenih, v slamo ovitih steklenic izdelkov in drugega materiala v vrednosti neštetihi milijonov. Skladišče je ležalo vspešno s steklarno, tako da sta imeli obe poslopji skupno steno, vendar vsako posebno streho: obe strehi sta se na skupni steni stikali. Videč celo veliko skladišče v plamenu, je bil vsakdo uverjen, da ni rešitve tudi steklarni sami ter da pride ob kruh več sto delavcev z rodinami, torej okoli 1000 ljudi, večji del neznanih za vsako drugo de- lo. Toda hrastniško gasilno društvo, kateremu se je pridružilo tudi več Sokolov ter gasilci iz kmetne tovarne in delavci so zapravili tokrat čudež: Rešili so steklarno! Kdor vidi danes uničeno skladišče, kako je bilo mogoče ogenj lokalizirati, in vse je

soglasno v trditvi, da se imajo za služkinja steklarji v prvi vrsti izredni naglasi gasilcev, da niso ob za- služek. Na pomoč so prišli tudi Dolanci in Trboveljci, ki so imeli tudi še dovolj opravila pri požaru. Kako je ogenj nastal, še ni ugotovljeno, bržčas vsled slabe konstrukcije kakke peči. Bolj potrebno, kakor še eno ali več gasilnih društev v naši dolini, je mornarna brigada! Ali bi rudnik, obe tovarni, občina in gasilno društvo ne zmogli združeni zneska za nabavo tega prepotrebega orodja? Pomisliti je na slučaj ognja v kmetih tovarni ali v središču rudniške kolonije!

Smrtna kosa.

V Velenju je umrl 16. marca po kratki bolezni tamkajšnji okrožni zdravnik dr. Anton Žilek, star 75 let. Pokojnik je deloval dolga leta kot zdravnik zlasti v Vojniku in Ormožu in si je pridobil povsod splošno spoštovanje. Bil je vedno odličen narodnjak.

V Sodrzičci je umrl v starosti 78 let vrl naprednjak in narodnjak Andrej Oberstar.

V Godoviču je umrla nadpoštarjeva soproga Antonija Tavčar.

V Notranjih gorah je umrl Jožef Mrak, eden izmed prvobit- teljev za kmetško Staro pravdo.

Nepredvidno ravnanje z orožjem.

Karel Petkovšek, ključavničar državne železnice, stanujoč v Prankovcih blizu Ljubljani, je dobil od nekega ljubljanskega trgovca samokres v popravilo. Pri pregledu, kateremu se mu je samokres nepri- čakovano spojil. Kroglja je šla Petkovšku skozi dlan leve roke in obšla končno v postelji. Le srečnemu naključju se je zahva- leno skladišče, kako je bilo mo- goče ogenj lokalizirati, in vse je

Peter Zgaga

Poznam prijatelja, kateremu se je začelo zadnji čas jako slabo o- bračati. Njegov zaslužek ni bil nič kaj prida, v ljubzni ni imel sreče, in kamor je segel, je smolo prijel.

Čul sem, da se je zadnjič tako- le pritoževal: Ko bodo vsi štriki popokali, se bom obesil.

Pogum, vodni apostoli. Kmalo bo dežela suha, suha kot poper. Ta čas se bliža z izvanredno na- glico. To se bo zgodilo tedaj, ko bodo butlegarji izvlekli ves denar iz žepov Amerikancev.

Pavle Zgaga ni mojster dobrih dovtipov. Kljub temu je pa ne- preključljivo smešen.

Smešen je zato, ker misli, da dela dovtipa.

Zadnjič me je nekdo vprašal, če mu morem menjati sto dolarjev.

Povedal sem mu, da ne morem in sem se mu poleg tega prisrčno zahvalil za izkazano čast.

Neki newyorški metodistijski pastor je pridigoval v cerkvi:

Jaz nimam nič proti temu, če ljudje v cerkvi spiijo. Odločno sem pa proti temu, da nekateri smr- čijo.

To je ravnotako kot če bi pre- povedal komu po dobri jedi obli- zati prste.

V Ameriki se da z dolarjem marsikaj kupiti, če jih ima človek dovolj.

Ženska, ki pravi na vsako vpra- šanje "ne", bo najhitreje rekla "ja".

Jugoslavija strašno škri svoj vpliv.

Aleksander ga izvaja na Ru- munske, Kristan pa na Češko.

Kmalo bo evropska poroka.

V New Yorku je milijonar Stil- man, ki je dolžil svojo ženo, da se je spela z nekim kanadskim Indijancem ter imela žnjim otro- ka.

Žena ga je tožila za ločitev za- kona in za veliko odškodnino. Če bi mogel Stilman dokazati, da ni oče dojenčega otroka, bi se iznebil žene in odškodnina bi mu v žepu ostala.

Možak bo pa najbrže izgubil pravdo. Kajti njegov sin je pričel včeraj pred sodiščem. Sin je star tri in pol leta. Izjavil je: Moj oče je Stilman, ne pa kanadski Indijanec.

Če kaj drži, bo držalo to pri- čevanje.

V gorenjem delu države New York so aretirali seržanta Johna Claira, ki je imel baje v enem le- tu s petinsedemdesetimi ženska- mi ljubavno razmerje. Žnjimi je ljubimkal in za denar jih je eiga- nil. Sodišče je v zadregah, kak- šno kazen naj mu prisodi.

Po mojem mnenju bi bilo naj- boljše, če bi ga siloma oženili. Po- tem bi videl vraga.

Lenim so vzeli krogljo iz pleč. Roka mu je zopet zdrava. Nje- gove klofute že čutijo nekateri vdeleženci genovske konference.

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Ustanovljena l. 1898

Inkorporirana l. 1900

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni uredniki:

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 938 S. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 100, Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISBLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROGICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtin: JOHN MOVERN, 624 N. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni uredniki:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

MOHOR MLADIČ, 2608 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Poradni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 2012 Beacon Ave., Seattle, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Združevalni odbor:

VALENTIN PIRC, 519 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.
PAULINE ERMENO, 639 - 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELAR, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošilja- tvo naj se pošilja na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška spravevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristož. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajnika bližnjega društva J. S. K. S. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 članov ali članicami.

Dnevne vesti.

VELIKO KRVOPRELITJE V KALKUTI

Kalkuta, Indija, 26. aprila. — V tukajšnji jetnišnici se je upro- danes na tisoče jetnikov. Poklica- no je bilo vojaštvo, ki je po dol- gotrajnem prizadevanju zadušilo upor. Sto dvestet kazencev so vojaki ustrelili. Nad štiristo jih je ušlo.

KONEC PROHIBICIJE V ISLAN- DIJI.

London, Anglija, 26. aprila. — Iz Reykjavika, Islandija, poroča- jo, da je sprejel včeraj parlament resolucijo, ki dovoljuje uvoz pija- če, katere nima več kot 21 pro- centov alkohola.

Islandija je bila že deset let "suha".

NEMŠKI DELAVCI V "AN- TANTNI SUZNJOSTI".

Francoski žurnalist Lucien Chassaigne je obiskal veliki vzor- čni semenj v Lipskem in nato po- ročal o njem v francoskem tisku. Govori o bogati industriji Neme- čije in pravi, da treba uporabiti po njegovem mnenju dve metodi, po katerih se prisili Nemčijo, da bo plačala, kar se od nje zahteva.

Prvič se mora izvesti odredba najvišjega sveta glede 26% pro- dajne cene nemškega blaga, dru- gič pa se mora poskrbeti, da bo do Nemei delali s polno svojo močjo in v to svrhu jim treba dati vse potrebne olajšave. To- da tako izdelanega blaga ne sme- jo prodajati na svetovnem tržišču Nemei sami, največje zavezi- ške vlade. V francoskem senatu je doživel burno odobravanje go-

Soglasno z nekim poročilom iz Berlina na Central News bodo tak- koj zopet obnovljeni diplomatski odnosi med Nemčijo in Rusijo, na temelju pogodbe, ki je bila sklenjena v Rapalo.

Prvi nemški poslanik pri so- vjetski vladi bo profesor Bernard Wiedenfeld, dr. bo zastopal Rusijo v Berlinu Leonid Krasin.

60 LJUDI USMRČENIH PRI POŽARU.

Malaga, Španija, 27. aprila. — Šestdeset ljudi je našlo svojo smrt pri velikanskem požaru, ki je uničil tukajšnje carinsko po- slopje. Približno sto nadaljnjih ljudi pa je bilo ranjenih.

RUSI IN NEMCI IMENUJEJO POSLANIKA.

London, Anglija, 27. aprila. —

Soglasno z nekim poročilom iz Berlina na Central News bodo tak- koj zopet obnovljeni diplomatski odnosi med Nemčijo in Rusijo, na temelju pogodbe, ki je bila sklenjena v Rapalo.

Prvi nemški poslanik pri so- vjetski vladi bo profesor Bernard Wiedenfeld, dr. bo zastopal Rusijo v Berlinu Leonid Krasin.

REGALIJE, TROBOJNICE, KAPE, PREKORAMNICE, in vse potrebščine za društva.

GARANIRANO DELO. ZMERNE CENE.

EDINO -- PRAVA -- SLOVENSKA TVRDKA

VICTOR NAVINSEK 331 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.

EDINO -- PRAVA -- SLOVENSKA TVRDKA

ŠTEDENJE KOT IZDATEK**Katero pot gre Vaš denar?**

PRORAČUN VAŠIH PREJEMKOV IN IZDATKOV VAM BO POVEDAL TO V NAPREJ!

Prihraniti denar ni tako težavno, ako se ve na kateri način. Izkušnja je dokaza- la, da postane štedenje čisto lahko in umevno, ako se preračuna načrt za izdajo svojih do- hodkov, brez ozira na to kako mali so, ali kako obšutni so odbitki na istih.

Ako smo toraj dosegli stališče, pri katerem smatramo naše prihranke kot redno po- stavko naših izdatkov, s tem da položimo za prihranek določeni znesek na stran tako si- gurno in skrbno kakor ga bi dogovorili mesarju namsto samemu sebi — potem je vpra- šanje rešeno.

DAJTE NAM PRILIKO RAZLOŽITI VAM NAČIN, KI BI BIL NAJBOLJ PRIMERN V VAŠIM POTREBAM.

Glavno zastopstvo
Jadranske BankeFRANK ŠAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street — — New York, N. Y.

Rimska konferenca.

Z razpadom Avstro-Ogrske monarhije je bilo prekinjenih tisoč gospodarskih, pravnih in duševnih vezi, ki so nastale skozi stoletja med prebivalci enega in istega enotnega državnega ozemlja. Kako ozke so te vezi, vedo najbolje naši trgovci, ki se niti s silo niso dali odtrgati od svojih dunajskih in tržaških prijateljev, vedo begunci iz Julijske Krajine, ki imajo svoje brate in sestre v svoji stari domovini, vedo naši zavodi, ki imajo svoje tirjave na Dunaju in svoje vlagatelje v Trstu in Gorici, naši prebivalci obmejnih krajev, ki morajo hoditi preko državne meje obdelovat svoje polje, vedo razni upokojenci, ki že po tri leta ne dobijo nobene penzije, vedo lastniki državnih posojil in upniki proti bivšemu erarju, ki po treh letih še vedno nimajo pojma, kaka bo definitivna usoda njihovih premoženj itd.

Vseh teh vprašanj mirovne pogodbe niso moglo rešiti in so jih deloma rešile popolnoma nezadostno, depoma pa se jih niti dotaknile niso. Pač pa je odrejeno v mirovnih pogodbah, da se bodo vsa skromna vprašanja, ki v njih samih niso rešena, rešila sporazumno med naslednicami Avstro-Ogrske monarhije na konferenci, ki se bo sestala tri mesece potem, ko bodo mirovne pogodbe postale veljavne.

V smislu te določbe je italijanska vlada sklicala aprila lanskega leta v Rimu konferenco nasledstvenih držav, ki je v enomesečnem presledku zasedala dvakrat po en mesec in prišla do nekaterih zaključkov, ki pa od nobene države niso bili ratificirani, dočim se je v drugih vprašanjih pokazalo, da so naziranja zastopnikov različna nego da bi se moglo priti do pozitivnih rezultatov.

10. februarja t. l. so se na vabilo rimske vlade zastopniki nasledstvenih držav sestali ponovno v Rimu, da nadaljujejo lani začeto delo. Danes je končala ta konferenca s podpisom 14 raznih konvencij in dogovorov, kateri so sklenjeni med zastopniki vseh interesiranih držav, k tem konvencijam treba pristeti še nekatere bilateralne, katere so bile dogovorjene od države do države. To je na zunanjo gotovo jako lep uspeh, kateri pa jako obledi, ako te konvencije pogledamo nekoliko bližje, kajti njihova vsebina je večinoma negativna, dokaz, da se do pozitivnih rezultatov ni moglo priti.

Konvencija o "administrativnih" dolgovi, ki so pri nas znani zlasti pod imenom "tirjave proti bivšemu erarju" določa samo način, kako se bodo definitivno določila višina teh dolgovi, pušča pa še nadalje nerešeno vprašanje, kdo jih bo plačal. Edino Italija in Avstrija sta presenetili druge države s posebno pogodbo, glasilom katere bo nevtralno razsodišče razsodilo ex bono aequo in vpoštevajoč i ekonomski in finančni stanje Avstrije, koliko ima Avstrija plačati italijanskim podjetnikom za njihove "tirjave" proti bivšemu erarju. Izgleda, da bo prišlo v doglednem času do takih ali podobnih pogodb tudi med drugimi nasledstvenimi državami in Avstrijo odnosno Ogrsko.

Konvencija o podelitvi fondov zavodov za socialno zavarovanje, konvencija o podelitvi premoženja raznih institucij in korporacij javnega prava, fondov in ustanov itd., ter konvencija o arhivskih določbah samo, kako bodo sestavljene komisije, ki bodo izvršile tozadevne odredbe mirovnih pogodb in da bo vse spore, ki bi nastali ob priliki delitve reševali nevtralni sodnik.

Konvencija o penzijah bivših avstrijskih državnih uradnikov določa, da nobena država, ni dolžna brigati se za upokojence, ki so postali sedaj državljani kakke druge države. Do pozitivne odločbe, da je vsaka država dolžna plačevati penzije umirovljencem, ki so postali njeni državljani, ni prišlo tako, da ima vsaka država po tej konvenciji v stvari pravico, da svojim državljanom, bivšim avstrijskim uradnikom, pokojnine plačuje — ali pa tudi ne, isto kar za avstrijske velja za one avstro-ogrške (i bosensko-hercegovinske) uradnike, ki so bili avstrijski državljani. Konvencija ne velja za uradnike onih državnih podjetij, kateri so imeli posebne pokojninske fondove (n. pr. železniški uradniki). Tudi ne za one, ki 3. novembra 1918 še niso bili upokojeni.

Za te bi se imela napraviti posebna konvencija, vendar ne izgleda, da bo kdaj prišlo do take konvencije.

Začasni dogovor o penzijah državnih uradnikov, ki so bili ogrski državljani, določa samo, da bodo zainteresirane države zbrale potrebne podatke in poslale v Budimpešto svoje zastopnike, ki bodo skušali skleniti konvencijo o plačevanju penzij navedenim uradnikom.

Z vprašanjem zavarovanih družtev se pečate dve konvenciji: mnogo besed, malo vsebine. Končno rešitev vprašanja, kako se bodo v bodoče plačevale zavarovalne svote, prepuščata bilateralnim konvencijam. Upati je, da bo mogoče v kratkem času skleniti z Avstrijo pogodbo, da se bodo penzije in zavarovane svote plačevale v jug. kronah.

Najvažnejši izmed vseh je konvencija o avstrijski poštni hranilnici in to zlasti vsled tega, ker končno urejuje razdelitev njene premoženja. Upati je, da bo dema na podlagi te konvencije dobili popolno pokritje za vloge naših vlagateljev v poštni hranilnici na Dunaju.

Druga konvencija urejuje način obračuna med raznimi državami za denarne pošiljke ob času sloma.

Daljna važna konvencija se tiče dvojnega obdavčenja, dočim so nekatere druge konvencije minimalne praktične vrednosti.

Na konferenci so tudi izdelali enotni načrt, za konvencije o pravnih pomoči, o izroževanju zločincev in o izvrševanju sodb tujih sodišč. Te konvencije bodo pomenile proti sedanjemu stanju gotovo velik napredek.

Veliko se je razpravljalo s posredstvom konference o plačevanju starih konskih dolgovi, ali se je takoj pokazalo, da v tem vprašanju tu ne bo mogoče priti do pozitivnih zaključkov; zlasti se je tud videlo, da se to vprašanje sploh ne da rešiti enotno sedaj, ko ima po triletnem razvoju denar raznih držav tako različno vrednost.

Mi smo sklenili z Italijani pogodbo, s katero se obe državi zavezujeta izvršiti popis starih konskih dolgovi, ki postojajo med prebivalci oziroma zavodi ene in druge države. Plačevanje takih dolgovi je prepovedano do daljnjega sporazuma. Sodno postopanje, zlasti izvršno se ustavlja. Izjema je napravljena samo za one naše priselence, ki so ob času konverzije krone v liro stanovali v Julijski Krajini. Ti morajo svoje stare konske dolgeve v Julijski Krajini plačati v lirah v razmerju 40 odstotkov in imajo v istem razmerju dobiti plačane svoje tirjave v Julijski Krajini. O vprašanju, ali se ti dolgovi in tirjave nimajo plačati v razmerju 60 odst. se bo sklepalo pozneje. Kadar obeta obe državi izvršili gori navedeni popis, se bodo nadaljevala pogajanja o plačanju starih konskih dolgovi.

Istčasno z rimsko konferenco so se vršila med nami in Italijani pogajanja še o več drugih važnih gospodarskih vprašanjih, ki se tičejo samo nas in Italije. Ta pogajanja se še nadaljujejo in je upati, da se bo vsaj v nekaterih točkah prišlo do koristnih rezultatov.

Vidi se torej, da rimska konferenca ni ostala brez vsakega sadu; nekatere pereča ekonomska vprašanja so rešena, druga so vsaj načeta in predana v roke komisijskim, ki jih bodo definitivno rešile. Konferenca je napravila več, nego so pričakovali pesimi-

PROTI NEZAPOSLENOSTI.

Na desni je ministrski predsednik Zaprane Avstralije, Sir James Mitchell, na levi pa generalni agent Sir James Connell. Moža razpravljata, kako bi bilo mogoče poslati vsako leto v Zaprano Avstralijo 25.000 angleških delavcev, da bi se tako že vsaj nekoliko odpravilo grozno nezaposlenosti.

Gorkij o posledicah ruske revolucije.

Ruska revolucija je pričela razvijati novo plemo literatov, pametnih in pogumnih ljudi. — Duševna energija celega naroda je sedaj razredčena in raztopljen v masah ruskih kmetov.

Piše Mak sim Gorkij.

Rusija je bila obiskana od ni je razvil zelo zanimiv načrt glede selekcijske industrije. — Prijatelj moj, mi ne potrebujemo velikih tvornic, kajti te kotijo le upor in vsake vrste razpadnost. Stvar bi mogli urediti na naslednji način: — ustanoviti bi predilnice, v kateri bi delalo nekako sto ljudi, strojarji, tudi ne preveliko, in več drugih tvornic iste velikosti. Ki naj bi bile ločene druga od druge. Take majhne naprave naj bi bile raztresene po celi provinci in isto v naslednji provinci in tako naprej, da bi imela vsaka selekcijska dežela sama zase vse, kar potrebuje in da bi ji ničesar ne manjkalo. — Delavci bi živeli v prosperiteti in vsak drugi bi bil zadovoljen. Vi veste, da je delavce pohlepen. On hoče vse, kar vidi, a mužik je zadovoljen z malim.

— V Rjazanu ne jokajo, kadar se letina izjalovi v Pskovu, — je odgovor kmeta ali mužika na ta vprašanja, v obliki stare prislovice.

— Kadar umirajo ljudje, odpirajo za nas pot, — mi je rekel neki star mož iz Novgoroda. Njegov sin, dljak na neki vojaški soli, pa je razvil misli svojega očeta na naslednji način:

— To je velika nesreča in dosti ljudi bo poginilo. Kdo pa bo poginil? Slabiči, oni, ki so že omagali pod težo življenja. Onim, ki bodo preživeli, bo potkrat lažje živeti.

Tukaj imate glas pristnega ruskega kmeta, kateremu pripada bodočnost. Mož tega tipa razmišlja previdno ter na čimni način. On čuti svojo lastno moč in važnost. — Vi ne morete zapovedati sedaj mužiku, pravi on. — Mužik je prišel do spoznanja, da ima oni, ki ima žito, tudi avtoriteto in silo v svojih rokah.

Tako govori kmet, ki je soglasno s Kamenevom na devetem kongresu sovjetov decembra-meseca 1921, odgovoril na politiko nacionalizacije s takim skrajnim obdelanega ozemlja, da se je pustilo mestno prebivalstvo brez kruha in vladlo brez žita za eksport v inozemstvo.

— Mužik je kot les. Vi ga le boko sežete in razkoljete, a on raste iz svojega lastnega semena in raste naprej. — mi je rekel neki kmet, ki je dospel v Moskvo zadnjega septembra iz Voroneža v namenu, da si kupi knjige o poljedelstvu.

— V naših krajih ni zapaziti, da je vojna zmanjšala prebivalstvo. Sedaj pa pravijo, da jih bo umrlo na milijone. Potem bo skrajšanje seveda mogoče opaziti.

— Vzemite za vsakega mrtvega človeka dve desetini (ena desetina je malo več kot dva akra) in pomislite, koliko zemlje bo potem na razpolago. To pomeni nekaj. Potem bomo pokazali, da znamo delati. Ves svet bo zija. Mužik zna delati, samo da ima zemljo, katero obdeluje. On ne štrajka, kajti zemlja ne dovoljuje takih stvari.

Tako dobro kot slabo rejeni kmetje se ozirajo na tragedijo lakote z ravnodušnostjo, na isti način kot so se v starih časih ozirali na nesreče, katere so povzročili elementi.

Kar se tiče bodočnosti, se ozirajo mužiki vanjo bolj in bolj z zanižanjem in človek čuti v tonu, v katerem je pričel govoriti mužik, človeka, ki se zaveda, da je edini in dejanski mojster ruske usode.

Eden izmed rjazanskih kmetov

Od Sokrata do Volsteada.

V svojem komentarju glede dejstva, da sta potekli dve leti, odkar je bila v Združenih državah aveljavljena prohibicija, je prišel Viktor Ambertin v Berliner Tagblattu do zaključka, da je tozadevni položaj naslednji:

— Stevilo zločinov je padlo, a umorilne ce so prenapolnjene in smrtni slučaj vsled gotovih boleznih, kot naprimer legar in inence, so postali bolj pogosti kot pa prej. Vsled tega je za enkrat še zelo dvomljivo, če je človeštvo kaj pridobilo ali izgubilo vsled te izpremembe.

— Če bi se moral odločiti med vlomilem in gripo, bi se odločil za vlomilec. Vlomilec je koncem konca vendar bitje iz krvi in mesa. Govorite lahko z njim, mu pomudite cigaro in če se vam ne vda, mu lahko skočite za vrat. Ne morete pa skočiti za vrat bacila. V prvi vrsti raditega ne, ker je premajhen in drugič, ker se pojavja vedno v velikem številu. Vse to je treba vzeti v poštev, predno se odpravi navado, ki je bila ukoreninjena v človeštvo izra pradavnih časov.

— Če bo sedaj ta hinavščina pršla nad centralno Evropo, ki je ognjišče svetovne civilizacije, — ki igrajo s temi, vedo le preveč dobro, da so brez podlage.

Nočem zanikati, da so politiki največji grešniki med vsemi prokletimi grešniki tega sveta, a to raditega, ker jih narava njih aktivnosti neizprosno sili, da jih vodi do jezuističnega principa, ki se glasi, da posvečuje namen sredstva.

Pogosto se pa tudi zgodi, da odkritostni ljubitelji ali fanatiki kake ideje zavestno preobrnejo in popačijo svojo lastno dušo v dobro drugih. To je prav poseben resničen glede večine aktivne ruske inteligence. Vedno podreja enakost življenja interesom in potrebam množine primitivnih ljudi.

Ne morem smatrati za mučitelje naroda onih mož, ki so se lotili kazenskega, herkulskega dela da izžestijo Avgrijske hleve ruskega življenja. Z mojega vidika so preje žrtve kot pa kaj drugega. Ko rečem to, dajem izraza trdnosti storjenemu prepričanju, da je vsa ruska inteligenca, ki si je skozi celo stoletje junaško prizadevala, da postavi na noge dremažeji ruski narod, ki je leno in nesrečno ležal na svoji zemlji, da je vsa ta inteligenca žrtev brezplodnega življenja plemena, ki je znal živeti v presenetljivi revščini v bajno bogati deželi.

Ruski mužik, kojega zdravo mišljenje je bilo sedaj prebujeno od revolucije, bi mogel reči o svoji inteligenci, da dela bedasto, čeprav nesebično.

On seveda tega ne bo rekel, kajti odločilna važnost duševnega dela ni še postala jasna njegovega duha.

Skozi vse rezerve duševne energije, zbrane v Rusiji tekom devetnajstega stoletja ter porabljene v revoluciji, so sedaj raztopljene med masami kmetov. Intelektualec, proizvajajoč duševno hrano, in delavec, stvaritelj mehanizma meščanske civilizacije, ki se sedaj tako hitro in stalno širi, sta bila požrta od kmeta, ki požljivo absorbira vse, kar mu je koristno in vse, kar se je proizvedlo v teku teh zadnjih starih let nagle delavnosti.

Človek lahko reče sedaj z gotovostjo, da se je ruski kmet prebudil k novemu življenju na stroške razkroja inteligence in delavskega razreda.

Res je, da je mužik drago plačal za to in da ni še plačal polne cene, kajti tragedije ni še konec. Revolucija, izvršena od sorazmerno neznatne skupine inteligence na čelu več tisoč delavcev, vzgojenih od nje, ta revolucija pa je tako globoko zarezala brazdo z jeklenim plugom v celo maso naroda, da se bo kmetiči stan komaj kadaj vrnil k stari navadam življenja, za vedno razbitim na kose.

Kot Hebrejci, katere je povedel Mojzes iz egiptanske sužnosti, tako bo tudi napol divji, topi narod ruskih vasi polagoma izumrl in na njegovo mesto bo stopila nova plemo pismenih, previdnih in pogumnih mož.

Po moji sodbi ne bo to "zelo nežen in simpatičen" ruski narod", a končno bo to trgovski narod, nezaupen in nezbrizen na pram vsemu, kar nima direktne stika z njegovimi potrebami, kajti v Avstriji že govore o tem, — se je treba spomniti, da je civilizacija v dobrišem delu alkoholnega izvora. Spomniti se moramo na ženije, ki so imeli reče nosove ter radi videli na mizi steklenico vina in tudi na vsa dela, ki so bila spočeta, ko so bili njih avtorji pijani in katerih bi nikdar ne napsali pri soda-vođi.

— Vzemimo naprimer slučaj Sokrata, tega pijavka, na banketu Agatona. Šel je tjakaj še vedno pod vplivom popivanja tekom prejšnjega dneva. Potem ko je pil pri mizi skozi tri ure molč, je imel svoj govor o Erosu. Nato je zopet postal žejen in pri nesli so mu tri velike čaše. Polovica gostov je že ležala pod mizo, a Sokrat je s tremi prijatelji stvožil trden kotiček. Velika čaša je še vedno krožila, ko so zunaj že peli petelini in možakarji so razpravljali o vprašanju, če more en isti pesnik pisariti žalostne in saloigre. Tedaj pa je prišel Sokrat do spoznanja, da je že prepozno iti domov spat. Umil si je lce pri studenu ter se podal na svoj posel.

— Njegov posel pa je bil učiti ljudi modrosti...

Čarovnik in Nikolaj II.

M. Maurice Paleologue, prejšnji francoski poselnik v Rusiji, je omenil v svojih zanimivih spominih, priobčenih v "Revue des Deux Mondes", neki čudni dogodek, ko je čarovnik Papsus prišel seneo Aleksandra III. v navzočnost njegovega s'na Nikolaja II. To je bil prizor, katerega je mogoče primerjati z onim, ko je čarovnica iz Endorja poklicala duha Samuela na zahtevo Savla.

Oktober meseca 1905 je šla Rusija skozi težko politično krizo. Izgredi so divjali v Petrogradu in Moskvi in nemir je prevladoval vepovsod, posebno pa v vladnih krogih. Papsus, slavni francoski okultist in nekromant, je bil poklican takrat v Petrograd od nekake visokega stoječega uradnika, ki je potreboval njegovega sveta, in ko je dospel v rusko glavno mesto, je izvedel, da ga pričakuje v Carskem Selu. Odsel je takoj k carju.

Po kratkem pogovoru s carjem in carino je organiziral za naslednji dan velik obred inkantacije in nekromantstva. Poleg obeh vladarjev je le ena nadaljna oseba prisostvovala temu tajnemu obredu, namreč pribočnik, kapitan Mudrniko, ki je postal pozneje generalni major ter guverner v Tiflisu.

Potom intenzivne koncepcije svoje volje, — piše Paleologue, — ter uporabe svoje dinamičnih sil se je spiritualističnemu mojstru posrečilo priklicati fantom zelo pobožnega carja Aleksandra III. Nepobitna znamenja so pričala o nevidnem žetju. Kljub strahu, ki je polnil njegovo sree, je Nikolaj II. vprašal svojega očeta, če naj nastopi proti sedanjemu liberalizmu, ki proti celi Evropi, ali pa ne. Fantom je odgovoril:

— Ti moraš za vsako ceno zdrobiti revolucijo, ki dviga svojo glavo, a nekega dne se bo zopet pojavila ter bo bolj silna, kajti sedanje zatrtje bi moralo biti bolj odločno. Pogum, sin moj! Ne prenehaj boriti se!

Papsus je izjavil nato, da lahko s svojimi magičnimi silami prepreči katastrofo, dokler bo na tem svetu, a umrl je v Parizu meseca oktobra 1916. Iz tega je tudi izvirala potrtost, katero je povzročila vest o njegovi smrti na dvoru v Petrogradu. Par mesecev pozneje pa se je razbilo na kose mogočno in velikansko propetje, ki je predstavljalo rusko carstvo.

VELIKI IZGREDI V FLORENCI

Rim, Italija, 27. aprila. — Neidentificirani ljudje so streljali na neki vlak v bližini Florencie in kroglje so prodrele neko okno, v bližini katerega je sedel minister za javna dela. Poroka se tudi o drugih izgredih v Florenci, tekom katerih je bilo ubitih več delavcev. Ekstremisti so zelo vznemirjeni in po mestu patrolirajo močni oddelki policije in vojaštva.

Protistrup.

Rudyard Kipling.

V zakonu često nastopi reakcija, zdaj močnejše, zdaj slabije; to da prej ali slej nastopi in njeno valovanje morata obe zakonski polovici krepko prestat, če hoče ostanek življenja preživeti v zadovoljstvu in spokojnosti.

V našem primeru se je pri Cusaek - Bremmilovih pojavila ta reakcija šele v tretjem letu njunega sožitja. Bremmil je kajpak med tem že večkrat pogledal malo na stran, toda vije temu je bil izvrsten zakonski mož do časa, ko mu je umrlo dete in se je gospa Bremmilova ogrnila v težko črno obleko, shujšala in žalovala, kot da se je vdrla vsa zemlja. — Morda bi bila njegova dolžnost, da svojo ženo potolaži. Zdi se mi celo, da je to poskušal; toda čim bolj jo je tolažil, tem ožnejša je postajala gospa Bremmilova in tem neznošnejše je bilo gospodu Bremmilu zakonsko življenje. — Bistvo vsega pa je bila zavest, da sta obadva potrebna razvedrila. In tega sta tudi postala dežela. Gospa Bremmilova se danes sicer lahko smeje ob spominu na to zgodbo, toda takrat ji gotovo ni šlo na smeh.

Namreč: na obzorju se je bila pojavila gospa Hauksbee in kjerkoli se je bila prikazala ona, je nastala tudi verjetnost kakke nesreče.

V šimili so ji vzeli prilike "hudournik", ki ga je, vsaj kar sem imel jaz prilike opazovati jo, gotovo petkrat zaslužil. Bila je nizke postave, brunetka, vitke, skleraj suhe rasti; njene velike, živahne, vijoličasto modre oči so izražale največjo ljubeznost. Bila je duhovita, šaljiva, blesteca in bolj iskrena kot večina njenih tovarišic, pa tudi pravi hudček, poln zlobe in škodoželjnosti. Sicer pa je znala biti tudi dobra, celo proti svojemu lastnemu spolu. Toda to že ne spada več sem-kaj.

Po smrti svojega otroka in po nastali žalosti je bil Bremmil vedno bolj z doma, in gospa Hauksbee ga je izahkalo osvobodila. Nj je bilo do tega, da bi svoje ujetnike prikrižala. Osvobodila ga je čaram public in videla, da je občinstvo to tudi opazilo. Skupaj sta jahala, skupaj se sprehajala, se sestajala na piknikih, dokler niso prišli ljudje znejavati glave in vzklizali. — Škandal!

Gospa Bremmilova pa je sedela doma in motrila obleke umrlega otroka ter plakala nad prazno zibelko. Obiskoval so jo prijatelje in ji nekoč tudi povedale nadrobno in skrbno, kak je ves položaj: gospa Bremmilova je pazno in mirno poslušala in se končno zahvalila za prijateljsko opozorilo. Po bistroumnosti se ni mogla kosati z gospo Hauksbeovo, toda neumna pa tudi ni bila. Vst je ohranila zase in ni zinjila o vsem, kar je čula. Svojemu možu niti besedice. Na to je vredno opozoriti. Še nikdar ni bilo uspešno, če je žena poklicala moža na odgovor, ali pa radi njega preskakala solze.

Kadar se je Bremmil mudil doma — kar pa je bilo poredkoma — to ga je bilo ljubeznejši kot sicer; to ga je izdalo. K tej ljubeznosti se je silil, deloma, da bi potolažil svojo vest, deloma, da bi pomiril svojo soprogo. Toda oboje mu je korenito izpodletelo.

Zgodilo se je namreč, da je "imel gospod adjutant čast, na povelje Njihove Ekselence lorda in lady Lytton, povabiti gospoda in gospo Cusaek - Bremmil na Petrov dvor 26. julija ob 9.30 uri." Na spodnjem levem oglu posetnice je stala beseda "ples". — Jaz ne grem, — je izjavila gospa Bremmil, — prekmalu je po smrti uboge male Florice. — Toda to naj te ne moti, Tom; le pojdi!

Dobro je vedela, kaj je rekla, in Bremmil ji je odvrnil, da se plesa vdelež, toda le iz ljudnosti. A ni povedal tega, kar je res mislil, — kar pa je bilo soprogi dobro znano. Uganila je — in kar uganje ženska, drži mnogo bolj kot kar spozna mož — da je bil Bremmil že sploščeta odločen iti na ples, in sicer skupno z gospo Hauksbeovo.

Soproga je sedla in se zatopila v pretehtavanje: in rezultat tega pretehtavanja je bil, da je spomin na mrtvo dete mnogo manjše vrednosti kot ljubezen še živečega soproga. Torej je sestavila načrt, ki ga je hotela za vsako ceno

uresničiti. V tej uri je spoznala, da je pregledala svojega soproga v dno duše in na podlagi tega odločila, da je tudi sklenila ravhati.

— Tom, — je povzela besedo, — 26. bom na večerji pri Longmorsovih. Prav bo, da greš večerjat v klub.

S tem je prihranila gospodu Bremmilu sitnost, da si izmisli sniti se z gospo Hauksbeovo. Za jo ji je bil zelo hvaležen in se obnem čutil tudi zelo potrtega in krivnega — kar je bilo pravilno. Ob petih je Bremmil odšel.

Nekako ob polkosti je poslala tvrdka Phelps z usnjem prevlečen kovček za gospo Bremmilovo. Učila se je kot malokateri žena oblačil. Ni zaman premišljevala ves teden, da si je izmislila to toaletto in da je odredila, kako jo morajo sešiti, obrobiti, vezati, pri krojiti, očistiti, zlikati, nagubati — kakor se pač imenujejo vsi ti strokovni izrazi.

Bila je to prvovestna toaletta — tričetrt v žalnem.

Na žalost je ne morem opisati, toda bila je nekaj takega, za kar ima "Moultur" izraz "une creation" — skratka stvar, ki človeku vzame vso sapo.

Gospa se je sicer težko odločila, vendar, ko se je ogledala v zrcalu, je bila tako zadovoljna kot še nikoli, saj je sama sebi nepopisno ugajala. Bila je visoka in plavalas in odlične rasti.

Po večerji pri Longmorsovih se je odpravila v podkraljevo palačo in — precej pozno — vstopila v plesno dvorano, kjer je kmalu opazila svojega soproga, roko v roki z gospo Hauksbeovo. To jo je pognalo kri v lice in bila je videti očarujeta. Takoj jo je obstopile nekaj gospodov, ki so jo naprosili za ples. Oddala je vse plesne razen treh, ki jih je bila prihranila zase.

Njene in ge. Hauksbeove oči so se prekrizale in slednja je takoj uvidela, da je med njima pravo vojno stanje.

Gospa Hauksbeova je vstopila v boj v nepravem trenutku, kajti ravno kar je gospoda Bremmilia malo preveč strahovala, kar je povzročilo, da ji je začel čustilec klubovati. Razen tega pa je imela njegova žena tak oljubko zunanjost, kot še nikoli doslej. Stojec pri vratih jo je poželjivo opazoval, ko je valovala s plesalcem po blesteci dvorani. In čim bolj jo je opazoval, tem bolj le zakoprnel po njej. Saj skoraj verjeti ni mogel, da je to pravzista žena, ki je imela doma pordele oči, bila vedno v črni obleki in je pri zahtevni puščala kapati solze v škodljivo za kavo.

Gospa Hauksbee se je na vso moč trudila, da bi ga obdržala v svoji mreži, toda po dveh plesih je pristopil k svoji ženi ter jo naprosil za ples.

— Mi je žal, toda prepozni ste, gospod Bremmil, — mu je odvrnila nagajivo.

Toda on jo je prosil na vse kriplje in gospa se je končno, vendar le usmilila in mu ponosno dovolila le peti valček. K sreči je bil za to točko ravno prost. Ko sta švigala po dvorani, se je čulo pritačenje šepetanje. Bremmil je vedel, da zna njegova žena pisati, toda ni mu bilo znano, da je tako barmžanska plesalka. Po tem valčku je zaprosil se za naslednjega — kot mladi, nakar mu je gospa dejala: — Pokaži svojo karto, dragi!

— Podal ji jo je kot zasaden solarček nedovoljeno slastičice svojemu učitelju. Na karti je stalo vse polno "H", celo ob večerji. Gospa Bremmil ni rekla ničesar in se je malomarno smehljala, predstavlja dva H in napisala tjakaj svoje ime, ljubkavalno ime, ki je bilo znano le njima. Nato je soprogo zaprepila smehljaje: — O, ti prismojeni fant!

Vse to pa je opazila gospa — Hauksbee in — kot je kasneje tudi priznala — je uvidela, da je igro izgubila. Bremmil je z veseljem sprejel oba valčka, med obzorjem pa sta se s soprogo hlastala v malem kotičku. Kaj sta se pogovarjala tu — to ni nikomur mar. Ko je začel orkester svirati "The Roast Beef of Old England" sta zakonec odšla na verando in Bremmil se je ozrl po vozu svoje soproge, medtem ko se je ona podala v garderobo.

Gospa Hauksbee pa je šinila mimo in rekla: — Gospod Bremmil, saj me popeljeta na večerjo, ne! — Bremmil je zardel in se

Piščanec in minister.

V teku zadnje kabinetske krize na Grškem se je pripetil smešen slučaj, radi katerega časopise v Atenah še sedaj besno bije boj krivavi. Po nezaupnici, ki jo je Gunarisev kabinet dobil v parlamentu, je namreč kralj poveljil Stratosu s sestavo nove vlade.

Stratos se je takoj smatral za novega predsednika vlade in je dajal razna povelja na levo in desno. Tačas, ko je konferiral z raznimi politikami je pa nekoliko zbolel njegov sin na španski. Isto se je zgodilo tudi njegovi kuharici in Stratos je zato poslal slugo v hotel, da naroči pečenega piščanca za gospoda ministrskega predsednika. Ni pa povedal, da za rovega ne še povsem "zvisnega", ampak za starega, ki prebavlja svoje "nezaupnice". Tako je hotel poslat delikatnega pečenega piščanca za Gunarisa, ki sicer ni prav vedel, kako in kaj, pojedel ga je pa le.

Pri Stratosu so tačas nestrpno čakali in nazadnje ljuto telefonirali v hotel, kje je piščanec. Hotel je odgovoril, da je naročilo izvršeno in piščanec poslan za ministrskemu predsedniku. Po hudem prežganju se je stvar pojasnila, toda Gunaris je svojega piščanca že prebavljal. Stratosov organ je objavil plamteč protest. Gunarisev je odgovoril in tri dni je vršala ta kurja bitka, dokler ni Stratos končno vrnil mandata, ker mu sestava nove vlade ni uspela, in je Gunaris imel potem srečnejšo roko. Piščanec si je bil torej ponevedoma izbral pravi "brifot".

V času, ko se Grška nahaja v zelo težkem položaju, se grško časopisje prereka o položaju tega piščanca.

Belgrajski list v službi Italije.

"Riječ" poroča z Reke: Že par dni se je govorilo v fašistovskih krogih, da bo te dni v Jugoslaviji eksplodirala bomba, ki bo povzročila razočaranje. Italijansko poslanstvo v Beogradu je obvestilo italijanskega polnočnega ministra na Reki komandatorja Castella, ki je faktični vodja tamkajšnjih nacionalistov in fašistov, da mu je uspelo kupiti "Videlo". Glavni direktor "Videla" dr. Živaljević je postal advokat italijanskega poslanstva in član odbora društva "Museo commerciale italiano" v Beogradu, katerega predsednik je italijanski poslanik grof Manzoni. Kakor poroča "Vedetta" je priobčilo "Videlo" 28. marea dva članka o reških dogodkih v italijanski luči. — Ako je to res, potem se pridružujemo "Riječi", ki piše: Dolžnost celokupne poštene jugoslovenske javnosti, pred vsem pa časopisja, da enodušno nastopi proti izdajalskemu pisanju, da pokaže Italiji, da more v Jugoslaviji tako pisati samo plačani časopis. Dolžnost novinarskega združenja pa je, da preišče ta slučaj, kajti v postnem društvu ni prostora za ljudi, ki so plačani če tudi od "zaveznike", toda faktično sovražne države.

DANTEJEVI ROKOPISI NAJ-DENI V DEVINU?

Iz Devina so poslali goriskemu muzeju zaboj rokopisov, katere so našli ob priliki čiščenja razvalin v devinskem gradu. Nekateri strokovnjaki, ki so pregledali te spise, trde, da so med njimi tudi Dantejevi rokopisi. Devinska občina je raditega izjavila, da si pridržuje glede teh rokopisov lastninsko pravico.

v zadregi opravičeval: — Eh — heu! Moram spremiti soprogo domov. Zdi se mi, da je pomota!

Gospa Bremmilova je prišla iz garderobe v plašč iz labudovine, okrog glave ji je blestel "oblak". Bila je sijajna in tudi po pravici ponosna na svoj blešč. Far je izginil v temi.

Gospa Hauksbeova pa se je malo okrenila k meni — bila je videti nekaj utrujena in skoraj uvela — in mi rekla: — Zaponinite si, najneumnejša ženska lahko obvlada pametnega moža; toda neumnega moža mora obvladati le najrazumnejša ženska. —

Nato sva se odpravila za mizo.

Jadranske ribe so za Jugoslavijo.

Zapustile so laško obal ter se preselile na jugoslovansko plat v veliko ogorčenje laških ribičev.

Iz Rima poročajo:

Ceprav je pogodba, sklenjena med Jugoslavijo in Italijo, rešila vprašanje meje med obema deželama, je vendar pozabila vprašati plebsit ali ljudsko glasovanje med ribami v Jadranskem morju, ki so sedaj pokazale Italiji hrbet ter plavajo vesničoma ob izločni obali tega tesnega in prenatrpanega morja.

Nikakih rib ni ob italijanski obali in vsled tega morajo ribiči odhajati preko celega morja ter metati svoje mreže v bližini sovrane obale. Priznavajo, da ne kažejo ribe nikakega razpoloženja, da se pustijo rajše ujeti od italijanskih kot pa od jugoslovanskih ribičev. Italijanski ribiči pa se bridko pritožujejo pri svoji vladi radi postopanja jugoslovanskih ribičev ter oblasti, ki pod italske ribiške čolne proče od svojih obali.

Tred kratkim so bile štiri italijanske ribiške ladje iz Jakina ali Ancone skoro izgubljene vsled nenadnega napada nekega jugoslovanskega motornega čolna, kojega posadka je prebujala jadrna italijanskih čolnov. Ribiče sta rešila parnika San Marco in San Bartolomeo, ki sta se slučajno nahajala v bližini. Tudi drugi spopadi med ribiškinimi tekmeči so pogosti in dostikrat tudi krvavi. Italijani so nadalje ogorčeni radi tega, ker jim Jugoslavlani ne pustijo zasidrati njihov čolnov v jugoslovanskih pristaniščih tekom slabega vremena.

Če ne bo mogoče pregovoriti rib, da se neopripransko in enakovredno porazdelijo tako po zapadnih kot istočnih obali Jadranskega morja, bo postalo to vodovje mogoče najbolj viharno morje sveta.

Človek je bil vedno človek.

Znani Bryan dobi lahko v svoji kampanji proti darwinizmu nekaj pomoči in utehle od profesorja Courtiere, člana Francoske medicinske akademije, ki je proučil najnovejša razkritja fosilov ter različne teorije, tikajoče se izvora človeka. Ali je človek le verska žival?

V vsakem slučaju, — je rekel slaven profesor tekom nekega svojega predavanja, — je človek edini, ki se peča resno s svojim izvorom.

Sledove tega izvora pa je najti v geoloških skladih, katere proučuje učenjak. Proučuje jih v luči moderne znanosti in najnovejših razkritij, in staro vprašanje: — Ali izvira človek od opice? — nima nobenega smisla več.

Seveda je najti antropoidne opice, ki nam stojijo tako blizu, da jim je treba le še denarja, da bi bile podobne nam, — soglasno z dobrim dovtipom učenjaka, — a zakaj niso znale te živali nikdar napraviti ognja? Zakaj se niso nikdar naučile govoriti?

Nobenega dvoma ne more biti, da so obstajale takom terejane dobe, ki je bila zelo blizu naše sedanjosti, tri velike vrste živali, obstoječe iz temurje, to je nočnih živali, slanih opicam, opic in človeka. Te tri vrste niso imele nikake slinosti med seboj. Dobro dokazano pa je tudi, da ni bil človek iz onega časa niti malo sličen sedanjemu človeku. Fizični ustroj človeškega telesa nam dokazuje to. Zakaj vseh naših ledvice brez vsakega zavarovanja, brez vsake opore, v vertikalni poziciji? Zakaj so jetra tako slabo pritrjena? Lahko je dokazati, da so bili v poziciji četveronožca, ko je hodil človek se po štirih, vsi ti organi dobro in naravno zavarovani.

Naši organi so ono bitje, ki ho di po štirih. V sled tega smo hodili po svojih prednjih nogah. To je edina slinost, katero imamo z opicami. Slednje niso naši direktni predhodniki. Mi smo se razvili le paralelno z njimi. Človek ni potomec opice, kateri je najti neštene vrste, dočim je bil človek vedno le ene vrste. Homo sapiens, razdeljen v različna plemena.

Ladjedelstvo v letu 1921.

Na podlagi statističnih informacij je mogoče ugotoviti, da se je izmed vseh držav v lanskem letu najbolj potrudila Nemčija, da zopet vzpostavi svoje trgovinsko brodogradnjo. Po vojni je morala Nemčija izročiti vse velike ladje, vendar pa je obdržala svoje ladjedelnice in v njih izkupljene tehnike in delavce. Lanskega leta je spustila Nemčija na morje več ladij nego kdaj poprej, namreč 242 ladij s 509.064 tonami prostornine; to je več kot dvakrat toliko, nego jih je zgradila Japonska ali Francija, in trikrat toliko, kolikor se je spustilo tonaže na morje z ladjedelnic v Italiji. Nemčija gradi marljivo naprej in v nekaj letih bo gotovo dosegla svoje predvojno stanje, to je pet milijonov ton.

V Angliji se je ladjedelstvo v led visokih mezd, ki jih imajo tehniki in ladijski delavci, slabo razvijalo. V zadnjih letih minulega stoletja je znašal delež Anglije pri celokupni svetovni produkciji preko 80 odstotkov, v letu 1921 pa je padel odstotni postavek na 35,5 in še bo najbrže padel. Nič manj nego 38,6 odstotka te angleške tonaže bo vozilo pod turko zastavo ali pod zastavami domonionov, iz česar je razvidna angleška odvisnost od prekomorskih naročil. Angleška statistika za preteklo leto izkazuje 103 ladje med 5000 do 10.000 tonami in 21 ladij od 10.000 do okrog 20.000 ton. Nadalje se je spustilo na morje 28 motornih ladij s 102.356 tonami, potem se je zgradilo 38 tankerjev z 250.500 tonami za prevažanje olj. Med novimi ladjami jih je 70 s 624.487 tonami, ki bodo opremljene s parnimi turbinami in skoro vse bodo imele prestatne turbine.

V primeri s tonažo 1.538.052 ton, ki je bila lani v Angliji spuščena na morje, se je zgradilo v ostalih državah 2.803.627 ton ladjedelnega prostora. Zanimivo je, da je od celokupne tonaže (4.341.679 ton) 1.050.356 ton v parnih in motornih tankerjih, — vglad za obseg, ki ga je zavzel transport olj.

Razum Nemčije so spustile tudi Francija, Italija in Nizozemska v letu 1921 več ladij na morje, nego kdaj poprej. Združene države istokotno trpijo pod splošno depresijo, toda delež države pri produkciji v neangleških deželah je znašal lani vendarle 36 odstotkov. Japonska izkazuje v letu 1921 napram letu 1920 nazadovanje za 50 odstotkov. Danska in vedška še nista nikoli zgradili toliko ladij kot lani.

Začetkom leta 1921 se je nahajalo v neangleških deželah 3 milijone 470.862 ton ladijskega prostora v gradnji, koncem decembra pa stana 1.816.774 ton, torej nazadovanje za 1.654.088 ton.

V Združenih državah je bilo koncem decembra 1920 v gradnji ladij v izmeri 1.310.312 ton proti 216.482 tonam v decembru 1921; to pomeni nazadovanje za 1 milijon 93.884 ton. Nizozemska za naznanje nazadovanje za 137.085 ton, britski dominion za 120.186 ton in Japonska za 103.501 ton. Italija je edina ladje gradnja dežela, ki zaznamuje prirastek za 20.000 ton proti decembru 1920. Dežele, ki so imele največje tonaže koncem 1921 v gradnji, so bile: Italija s 398.832 tonami, Francija s 352.635, Nizozemska s 313.978, Amerika z 216.428 in Japonska s 144.012 tonami. Pri pomniti pa je treba, da ravnokar omenjene številke obsegajo nad 20 odstotkov tonaže, na kateri se več ne dela, zlasti v Italiji in Ameriki.

Iz gornjih števil je tofaj razvidno, da stanje svetovnega ladjedelstva ni ravno razveseljivo, vendar pa v nobeni deželi ne nazaduje ladjedelstvo tako kot v Angliji. Kar je zlasti razvidno iz tega, da so naročila na vse angleške ladjedelnice obsegala v zadnjem četrtletju 1921 le 55.000 ton.

BOJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKEI DNEVNIK V IZR. DRŽAVAH.

Delovanje veliko mestne policije.

Na poti s ponočno patruljo. — Nočni alarm. — Iz prakse berlinske policije.

Polnoč je že zdavnaj minila. V veliki dvorani telefonske centralne je odbilo že dve po polnoči in neke je z zvonika bron zabnel z dvema udarcema po praznih ulicah. Nekje se vračajo zakasneli krokarji na svoja domovanja in v vinskem stanju krutijo predse. Od daleč prihajajo zategli žvižgi lokomotiv. Veliko mesta spi. Toda mesto sploh bde drugi in čuvajo nad njih glavami. Močni oddelki so vsak čas pripravljeni, da priskočijo na pomoč. Mirni mešan je morda kdaj slišal o njih, vendar se ne briga zanje, ne misli nanje, dokler — jih ne potrebuje.

V telefonskem uradu mirujejo številne zaklopnice v preitkalnikih. Podnevi so ti preitkalniki praveci panji, skozi katere brni veliki promet telefonskih razgovorov, od najvažnejšega bančnega posla, do najnavadnejšega ljubavnega sestanka.

Sedaj spe tudi ti panji. Kar naenkrat pa pade zaklopnica tam v levem zgornjem kotu in obenem zasije lučka, pa ugasne zasije zopet in zopet ugasne. Kakor da izraža ta menjava strah, grozo, naglico, silno tesnobo, in zvonček gluho zadreva.

Telefonska uradnica prihiti k aparatu. Eno samo besedo sporoča rešilna žica, tja, odkoder je sedaj mogoča edina pomoč. Dve je ura in deset minut sedaj in razburjen ženski glas šepeta v telefon edino besedo: — Vlomilec! — Halo! Halo! Sekunde minejo, uradnica trepeti pri preitkalni omar. Halo! Sedaj se oglasi: Policijski oddelek 2, nočna straža! Uradnica mu javi edino besedico: — Vlomilec! — in naslov: Ta in ta ulica, hišna številka. . . In potem. . .

Potem je v telefonski centrali zopet vse tiho, kakor doslej. — Obe uradnici pa, ki bdi v službi, vesta, da je človeško življenje ogroženo. Ženska, ki je klicala na pomoč v telefon, je napadena, sedaj morda ne živi več, ali pa še čaka in sekunde potekajo. —

Tudi vojašnica policijskega oddelka Z. spi. Toda pred glavnim vhodom stoji dva avtomobila.

Prilohu je tudi soba za nočno stražo. Medla luč obseva trde deske, na katerih dremlejo 6 možakarjev. Napol sede, napol leže so se naslonili na trde deske in . . . čakajo. V polni uniformi čakajo, pasovi so prepasani, čoko pripravljeni. Za pasom nabite repne pištole. Na klinih vse nabite karabinke. Zapovednik oddelka sedi za majhno mizico. Glava mu težko sloni v podstavljeneh dlaneh. Moč sedi in drema, toda hrbet drži strumno in zvravno, kakor da drema z zavestjo, da se lahko vsak hip oglasi telefon. In v dremanju drži njegova roka za slušalo. Celo šestorica je v spremi in sam očaka na zapoved: — Nočna sprema! K orožju!

Dežurni častnik se zdrzne in poskoči. Telefon je zazvonil. S postne centralne mu javlja sedaj: — Dežurni častnik nočne spreme! Napadena je stanovanjka v tej in tej ulici, številka. . . nadstropje. . . — Telefon umolkne. Drrrrr! Vsiljivo zvonjenje zalaga z zvonec, mostvo poskoči s svojih desk, četvorica se v zelenih uniformah postavi okrog zapovednika, peti je že skočil skozi vrata k čakajočim avtomobilom. Stražmojster posluša instrukcije dežurnega, si zabeleži naslov napadenke in odgovori na instrukcije kratko: — Razumen!

Zunaj pred vrati je motor že zaropotal, vratar je duri široko odprl. Stražnik že sedi pri krmilu ostala petorica zavzame v diru svoja mesta, voz se zažene, kakor maček, kadar skoči, in cela ekspedicijska oddrda v divjem diru.

Dežurni pogleda na uro. Dve in trinaest minut. Tri minute, odkar je napadenka telefonirala. — Ulica je daleč in mali avtomobil drvi po praznih ulicah s svojo zvesto posadko, se v naglici vija po ulicah, strmo okreta okrog oglov. Stražniki pripravijo vse. — Karabinke in pištole repetirke so že nabite, samo zaponka se odklopa, in male svetilke se pripravijo. Zapovednik priganja voz nika: — Brže! Brže, kar tu na desno okrog ogla, pa koj! — Dve in petnajst minut. Še ovinek, vijuga. . . tu smo! Voz se sunkoma ustavi.

Ulica je tiha in mirna. Nič se

ne gane. Vetr tuli okrog oglov, svetilka na oni strani medlo svetlika in ugaša v vetru, pa zopet zasije in zopet medli.

Nobenega obotavljanja! Vsa fronta hiš je temna. Sedaj pa se pojavi zgoraj na oknu drugega nadstropja nejasna ženska postava in zakliče polglasno: — Hitite, hitite, predno bo prepozno! — Nekaj prileti in pade pred noge stražnikov. Srežen ključev. — Vodja se naglo skloni za njimi. Nekaj sekund pozneje že odpre hišne duri. Stihla, pa naglo pohite po stopnicah. Svetilka zasveti, z ozkim, jasnim žarkom. Drugo nadstropje.

Vse je mirno, navidežno. Nekaj sekund poteče. — Brž, brž, ključve sem! — naenkrat nekakšen ropot, vrata se sunkoma odpro. . . rezek krič, pet svetilk posveti v temo, pet pištole je naperjenih na zločince. — Roke kvisku, sicer streljamo!

— Ne upirajte se! Tudi zadnja vrata so za zasedena! Kar pospravite svoje orodje! Počasni ste in zalotili smo vas, gospoda! — Zapovednik pogleda na uro. Dve in osemnajst.

— Da, da, gospodje vlomilec, hitro smo ga mahali, osem minut je šele čega, kar smo izvedeli za vašo cenjeno prisotnost. — Tam v kotu veže stoji tri temne postavice. Peti stražnik jih je med tem že uklenil v železje.

Tam v zadnji sobi pa leži v težki omedlevici mlada ženska. — Prej je trepetaje klicala v telefon po pomoč, stihla, ne glasno, in ključve je vrgla stražnikom skozi okno. Do zadnjega trenutka je vzdržala, potem so jo živci zapustili in zgradila se je brez zavesti. Stražniki se trudijo okrog nje in jo spravijo zopet k sebi. — Stihla zašepeta: — Hvala vam, gospodje! — Potem zardi in pravi: — Oprostite, da nisem obhena; spala sem že. . .

Stražnik stopi k telefonu in pokliče centralo: — Da, tukaj je že vse v redu. Jih že imamo, tice!

Mlada gospa potem pripoveduje: — Moj mož je odpotoval, služkinji sem dovolila, da obišče svoje starše. Sama sem bila v stanovanju. Nekaj minut pred drugo uro sem ugasnila luč, poprej sem še čitala knjigo. Naenkrat slišim neki šum. Takoj sem vstala, kaj pomeni, in sem poklicala centralo. Potem sem postala posteljo, kakor da ni še nikdo ležal v njej ter se skril v svojo omaro. Kmalu sta dva možakarja posvetila v spalnico in pogledala tudi pod posteljo, nato pa sta odšla v sobo mojega moža. Jaz sem prisluškovala, če pridete, in ko sem mi se zdelo, da čujem vaš avto, sem se opogumila ter vam skozi okno vrgla ključve. Lopovi so med tem najbrže tudi nekaj opazili, da se nekaj pripravlja, in so tam zunaj nekaj ropotali. Jaz pa sem izgubila zavest. . .

Stražniki odidejo v gospodovo sobo. Pri železni blaginji so vlonile baš pričeli glavno delo s svedom in pihalkom. Tudi so prerezali žico prvga telefona, niso pa vedeli, da je v spalnici še ena postaja. To je pomenilo rešitev. Mlada gospa je že zopet na nogah, toda blede je kakor smrt.

— Življenje je viselo na nitki, — reče, — in sedaj se čudim sama sebi.

Po ulicah se bo pričelo kmalu daniti. Vse še molči, na ulicah, v telefonski centrali, v vojašnici straže, povsodi. Dokler ne pokliče prihodnji alarm. V stražni čaka šest drugih mož. Nočna sprema 11. je pripravljena.

Caristični general uživa gostoljubnost jugoslovanske vlade.

Ruski general Wrangel, ki organizira v Jugoslaviji svoje čete proti sovjetski Rusiji, se je nastanil v Sremski Karloveci, kjer ga obišče te dni šef njegovega generalnega štaba Mueller.

Brezbriznost jugoslovanske vlade.

V Tripolisu je še okoli 2600 jugoslovanskih državljanzov v laškem ujetništvu, za katere menijo njihovi sorodniki, da so že davno mrtvi. Belgrajska vlada je zanje že precej časa vedela, vendar ni ničesar ukrenila za njihovo svobodo.

Dr. Ivan Tavčar:

VISOŠKA KRONIKA.

1695.

(Nadaljevanje.)

V tujem jeziku je nekaj začel. Z levico mi je skupaj stiskal štiri prste, tako da se je samo merinec nahajal na mizi. In tedaj se je zgodilo!

— Da si zapomniš, kdaj si kradel! — S temi besedami je pograbil furiansko ostro sekirico, katero je bil nekdo pozabil na stole. Zamahnil je z njo in mi odsekal polovico malega prsta, da je kri porisala v gostih kapljah mize, kakor da je padel rdeči dež po nji. Zasukalo se mi je v glavi, zavrtelo se okrog mene miza in strop in Kristus v kotu.

Ko sem se zavedel, sem se zvil na klopi in ubogo obsecano ročico sem stiskal med noge; srajčica, obutev in nogavice nad njo — vse je bilo krvavo!

V hiši se je bila nabrala družina. Mati je slonela pri peči, ter padala iz omledavice v omledavico. Ko je začela moj jok in očetovo kričanje, si je ravno spleta laze. Z razpletenimi lasmi je torej prihitala v hišo in sedaj je omagovala pri peči. Kako so že bili sivi ti lasje in kako je bil prepadel njen obraz!

Dekla Mica je namakala predpasnik v lonec ter brisala z njim mater po čelu in licih, da bi jo spravila k življenju. Mala dekla in volar sta glasno molila. Pastir Tonček pa je tulil, kakor bi ga kdo z brezovcem tepel.

Oče je še vedno stal pri mizi in tiskal sekirico v svoji desnici. Hlapce Lukež, o katerem se je govorilo, da je bil z očetom v nemških vojnah, je stal brez strahu pred njim. Gledala sta se ko dva gada, oko v oko. Oba možgani udov in pluć sta imela, kakor je imela v prsih prežena živina!

Polikarp — je ukazal ostro, — deni jo iz rok! Bog nama grehe odpusti; otroke smo morili po Svabskem in po Saksonskem, — tukaj jih ne boš več! In še celo ne, če so bili rojeni iz tvoje telesa!

Družina se je spustila v krik, brat Juri pa je ležal na tleh ter se ondi valjal v joku in stoku.

Položi jo iz rok, — je poveljal Lukež, — sicer se ti s silo uprem, in naj si desetkrat moj gospodar! Kdo ti je pomagal takrat, ko ti je hotel glavo razklati švedski kirasir? Kdo mu je preprečil vrta, da si ostal pri življenju? Na to misli pa bodi človek, ne živina, Polikarp!

Pri tisti priči je vrgel oče sekirico pod klopi, dvignil obe roki, ju pritisnil h glavi ter pri tem — pobegnivši iz hiše — tako grozno in gredo zakričal, da ne vem, sem li še kdaj pozneje slišal kak krik.

Pač, enkrat sem ga slišal! Že vem! Pri Luzzari je bilo. Vodil nas je gospod Eugenius, in Francoze smo tepli. Pred našo vrsto je skakljal mlad kornet in s svojo hebebardico kazal na sovražnika. Pa je v hipu padel in se valjal po prahu! Takrat sem čul ravno tak krik, ker je bil strel iz topa zdobil in odtrgal kornetu obe nogi!

To se mi je pripetilo, ko je teko 1673. leto po rojstvu našega Gospoda Izvičarja.

Kes odsekanca mojega prsta e mati Barbara skrivoma in tajno zekopala na pokopališču pri cerkvi sv. Martina v Poljanah. Vse skupaj pa ni ostalo tajno. Družina je sicer molčala, a počasi je vendarle nekaj prišlo na dan, in raznesla se je govorica, da je nekdo na Visokem, ki je že pokopan, ki pa še vendar hodi živ okrog.

Bil sem dolgo časa bolan. Dvanajstletnega otroka šibko telesa ni moglo prenesti nečloveškega in grdega ravnanja. Polastila se me je slabost in me je mučila nekaj tednov grda bolečina. Rešila me je molitev — cela hiša je molila zame — a gotovo mi je pomagalo tudi mazilo, katero je prinesel Lukež iz nemških vojn. Drugim ga je prodajal za drag denar, materi pa je odstopil neznanu kepcio za božje plačilo, ker je imel usmiljenje za mano, ko mi je bila vsekana težka rana.

S tem zdravilom me je mati, če se mi je mešalo od vročine in bolečine, mazila pod pazduho dve

noči zaporedoma. To maziljenje mi je gotovo služilo v korist, ker je bilo mazilo skuhanu, večinoma iz človeške masti — katera se je v nemški vojni lahko dobivala — zmes pa se je kuhala bel las iz reba mlad macke, katera je bila črna po vsem telesu.

Bog ima svoja pota, če hoče zrečnika ozdraviti. Živimo v časih, ki so prokleti in audobni in na vse strani grozni, najsi je že tudi preteklo veliko časa, odkar so sklenili mir na Nemškem in z njim končali vojno, katera je rideset let divjala po pokrajinah od nas oddaljenih in po Martinu Lutru v krivo vero zapečanih. V takih časih mora Gospod Jezus posegati po vseh sredstvih — in najsi je človeška mast — če nam boji pomagano.

Kakor zapisano, sem ležal dolgo časa bolan in v bolečinah. — Skaljena je bila zavest mojega telesa, da sem ležal kakor v spaju, ki ga prepleta duša saanje. Nekega dne sem se zavedel. Bil sem v goreni hiši in prijetno sem ležal v materini postelji. V sebi nisem čutil ne bolečine, ne kake težave.

Na odeji mi je ležala desnica, zavita v debelo obvezo, da je bila podobna konjskemu kopitu. Obvezana roka mi je poklicala v spomin, kar se je bilo zgodilo, in mi se je storilo, da sem prišel tiho ihteti.

Naenkrat se mi je položila vprašala: — Ali me poznaš? Veš, kdo sem? Ti uboga moja revčica!

Da bi tega ljubega obraza ne poznal, ko ga bom vendar sodneza dne že iz dalje spoznal med nečetimi množicami! — Mati! — sem radostno zaklical in polikul dvigniti obvezano roko, da bi jo objel. Ali roke nisem mogel dvigniti, ker so se vnele hude bolečine v nji.

Vprašala je: — Kaj bi rad jedel? — Jesti nisem hotel, a ona je le tarnala, da skoraj nič ne jem.

Z največjo rahlostjo mi je izvlekla zdravo ročico izpod odeje in res so bili prsti na nji same kosice!

Hotela je oditi, da bi mi skuhalo mleka. Tudi mi je rekla, da mi bo v mleko nadrobila belega kruha, ki smo ga sicer imeli v hiši samo ob največjih praznikih.

Pa se nisem dal pomiriti; zaklical sem in v muki zaklical: — Oče naj pride! — Tedaj se je ti revi nekaj odpravilo, kar ni nikdar pričakovala. Kri ji je zatrepala k sreči, bila je vsa bleda in podobna mrliču. Jezno me je zavrnila: — Tiho, moj ljub, ti ne govori o tem, o tem —

Podila se je za besedo, pa je doteči ni mogla. Hotela je nekaj izgovoriti, ali premislila se je in je zatorej samo vzdihnila: — o tem luteranu!

Opazil mi je preplašenost, je zahtela: — Ni ti nisem povedala, nič —!

Potrt je zapustila sobo. V moji razbeljeni glavi pa je delovalo, kakor delujejo kolesca v uri. — Oče — luteran! Nikdar ne pride v nebesa! Njegova vera ni moja vera! Če se zve, ga bodo zaničevali vsi ljudje! Glavar z loškega gradu pošlje ponj, in na smrt ga obsodijo! Potem mu odsekajo glavo! In ravno ta glava je bila zame najlepša, kar jih je bilo na svetu! O Jezus! O Jezus! O Jezus!

Tresel sem se pred njim, a če je prekladal hode, ki jih dva človeka nista preložila, ali če je krcil konja, ki je vsakega drugega vrgel s sedla, takrat sem bil srečen, da sem imel takega očeta!

Oče je vendarle prišel! Neko popoldne, ko je mati molila v hlevu, je vstopil. Videlo se mu je, da je postal še bolj siv; proti svoji navadi je bil pustil brado rasti in ta je bila čisto bela.

Za trenotek je obstal pri vratih; z mogočno svojo postavo je segal skoraj do stropa. Korak za korakom se mi je bližal. Zastajala mi je zavest in oziral sem se proti njemu, kakor se ozira globlca na jastreba.

Pomeknil je stol k postelji, predme na odejo pa je položil usnjato, deloma z železom okovano rokavico, ki so jo nekaj nošili švedski jezdeci. Sedel je prav k meni ter zamolklo pozval: — Izidi, vrzi mi jo v obraz!

Nisem se premaknil, nakar je glasno zavpil: — Vrzi!

Okrog ustnice so se mu naprile čudne poteze, a v čelo se mu je vrezala globoka guba, kar je govorilo, da postaja srdit.

V strahu sem prijel rokavico ter jo zavil k obrazu, s katerim je oče silil k meni.

In res je moralo železo zadeti starega moža, ker se je prikazalo nekaj krvi na njegovem obrazu. Polikarp je zajčal:

— Pravičnijo, da me z zaničevanjem kaznuje moj lastni oče!

Posegel je po moji ročici ter sklonil nad njo svojo kakor iz železa skovano glavo. Ni izpregovoril besede; samo telo mu je včasih zatrepalo, ker ga je pretresalo kesanje.

Zasililo so mu solze v oči, tako da sem ihtel izpregovoriti: — Oče, saj nisem več hud!

Odhitel je od mene. Ko je stopal po čimnatu, so se mu pletele noge, kakor da bi bil izpil preveč vina. Dobro vem, da je Polikarp Khallan malokdaj pil čez mero in da je bil trezen tudi tisto popoldne.

Moja levica je bila mokra, mokra od solz, ki jih je prelil moji ponosni oči! (Dolje pridano.)

Za kaj so služile Kitajcem kite?

Kakor je svoječasno ruski car Peter I. skusil kultivirati Ruse s tem, da je ukazal moškim poraziti dolge brade, tako so moški Kitajci morali žrtvovati svoje tradicionalne kite v čast novemu času. Rezanje kit ni šlo brez odpora, kajti to je tako stara kitajska navada, kakor kitajski narod sam. Neki nemški zdravnik je odgovoril zagovarjalec kit, tudi evropskem zdravniku, na precej smešen način, zakaj so prišli prav Kitajcem kite: — Pred davnim časom so bili slepi starci, ki so se držali kite mladih dečkov, njihovih vodnikov; policaji so svoje žatve, tatove, roparje in razgrajne prijemale za kite in jih vodili v ječe, drugače ni smel prijeti Kitajca za kito nihče; ker s tem bi se mu bil zameril, kakor če bi mu rekel tat. Celo kot zdravnik nisem moral zelo paziti, da se nisem dotaknil Kitajčeve kite, ko sem ga zdravil, haš pod kito na hrbtu in sem se moral zato poslužiti dolgega kola, da sem odstranil kito na čestem način. Kito je služila tudi kot jako primerno držalo, če se je naprimer kje hotelo zvezati zločinca in kaznovati, so ga privežali kar s kito k drogu in če so policaji vodili nevarnega

zločinca, niso uporabljali dolgih verig, temveč je najpogostejše služila dolga kito, da so mu z njo zvezali roke. Če se je oblastim zelo zameril kak zločinca, so ga obesili za kito, kar se je smatralo za najbolj sramotno kaznen. Kito pa ni služila prostim Kitajcem samo za varovanje vratu pred mrazem, temveč so se nanje tudi lahko obesili. Stari ali varuhi otrok so se poslužili njihovih kit, da so zvezali skupaj otroke in jih tako držali skupaj. Končno je kito služila, da je bilo mogoče spoznavati otroke moškega in ženskega spola, ki se ponekod prav nič ne razlikujejo v nošnji, medtem ko so nosile dekle v laseh živorde trak, so imeli dečki zvezane kite samo s črno vrvice. Malih dečkov vseno ne razločujejo starši po traku in laseh, ker zelo radi pokazujejo tujcem, da so dekle. Oni v splošnem bolj ljubijo dekleta, in če človek vpraša nesrečne starše s samimi dečki, kaj so, bodo najrajši odgovorili, da so dekle. Pogosto nesrečni starši, ki jih Bog ni osrečil z dečkami, se mašujejo nad sinovi, da jim dajejo imena kot: Bolha, Gosenica, Pasja us, Pes ali kaj podobnega.

Japonska in Amerika.

Izmed konfliktov, ki se pripravljajo v svetovni politiki, obravnase pozornost oni med Japonsko in Severno Ameriko. Kajti nasprotje, ki vlada med Združenimi državami severoameriški in prvo silo vzhodne Azije, Japonsko, je tako veliko ter temelji na tako spornih zadevah, da je videti pomirjenje izven možnosti mirovne politike. Že zelo dolgo se je gojila nada, da se bo zmanjšalo ali vsaj nekoliko izgladilo na konferenci v Washingtonu. Zdi se, da je to upanje neutemeljeno, kajti v današnjem položaju si težko predstavljamo, kako bi se mogel najti kompromis med obema nasprotujočima si stališčema.

Osnovni stvarni vzrok nasprotja je preobljudenost Japonske. Država Japonska šteje do 78 milijonov ljudi, od tega velika večina na otočju, ki je vrh tega deloma gorato in od katerega najsevernejši otok Jaso je malo rodovit, v podnebju oziru neugoden in vsled tega je malo naseljen. — Prevelika množina prebivalstva, ki je zgnojena tu na malem prostoru, išče sedaj prilike, da bi si pomagala ali z izseljevanjem, ali z industrializacijo. Za prvo je treba prostora, za drugo trga in eksploatacijskih objektov. V boju za oboje, predvsem pa za prvo, leži težnja japonske politike, pa tudi jedro njenega spora z Ameriko.

Dežel, kjer bi bilo prostora za japonske izseljence, je pravzaprav dovolj okrog in okrog Japonske, toda — nedostopne so Japoncem. To velja predvsem za one dežele v Tihem oceanu, ki so v oblasti severoameriške Unije. — To so zapadne zvezne države, ležeče ob oceanu ali vsaj njega bližini, in pa na otočju Filipini ter drugih manjših otokih Velikega oceana, ki so last Združenih držav. Tu se Japonci ne smejo naseljevati, ker tvorijo prehudo konkurenco belim. Da se te izjemne naseljeniške določe preduragajo, to je ena glavnih težnj Japonske.

V bližini Japonske se nahaja sicer tudi Poamurje in vzhodna Sibirija, ki sta v ruski oblasti, kar tudi Severna Mančurija, ki je formalno še kitajski last. Toda te dežele prihajajo vsled svojega izredno mrazlega podnebja za Japonce malo v poštev, kvečjemu v svrhu gospodarske eksploatacije. Kitajska sama pa je še bolj preobljudenost in njo tarejo iste skrbi kot Japonsko; le v gospodarskem oziru je tu vabljivo polje za Japonce, ki so se seveda že davno zavedli te okolnosti. Med svetovno vojno so pač v deželi močno napredovali, ker je izginila evropska konkurenca, toda po vojni se morajo tudi tu braniti pred Evropejci.

Japonski pred nosom leži tudi bogato otočje Vzhodne Indije, ki pa se nahaja v nizozemskih rokah. To otočje prihaja sicer vsled svojega prevročnega, tropskega podnebja za naseljevanje malo v poštev, temveč pa je vredno radi preobilice kolonialnih sadežev, eksploatacijskih na veliko. Japonska, hlepeča po gospodarskih trgih in surovinah, se je po rusko-japonski vojni začela ozirati po teh bogatih otokih, kar je povzročilo izdatno zblizanje med Holandijo in Unijo.

Napoved imamo še Avstralijo in njena otočja ter v Ameriki zajedno obalo Kanade, kjer je prostor in podnebje kakor nalašč za Japonce. Toda tam se jih tamkajšnji Angleži ne branijo nič.

ADVERTISEMENT

POTOVANJE IZ EVROPE.

Ako imate sorodnike v Avstriji ali Nemčiji, kateri je tam pristen ter želi priti v Ameriko, ga zamorete sedaj dobiti sem. Držalje zamorejo sedaj ameriški državljanji dobiti žene in otroke izpod 18. leta iz Jugoslavije ali zasedenega ozemlja.

Avstrijski podaniki morajo plačati vizir pri ameriškem konzulu; ameriškim denarjem in ravno tako morajo na Ellis Islandu svoto \$25.00 pokazati v ameriških dolarjih.

Glede denarnih pošiljatev v U. S. dolarjih, za vsa pojasnila glede potovanja, potrebnih listin (affidavitov) in vzožnih listkov se obrnite na najstarejšo slovensko tvrdko:

Frank Sakser State Bank, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

manj energično ko Unija, in za getovo lahko smatramo, da bo politika teh dveh angleških dominacij glede Japonske povsem enaka oni washingtonske vlade. Ta moment, ki bo brez dvoma za angleško politiko odločilne važnosti je eden najnemudnejših za presojanje bodočega razmerja na obalah Tihga oceana.

Ali in kdaj se bo Japonska čutila dovolj močno, da poskusi s silo v svojo korist rešiti ta državni problem, to je danes še negotovo. Da se pripravljajo na tako odločitev, to potrjujejo vsa poročila. Da pa za enkrat položaj še ni ugoden, je razvidno iz gospodarskih okolnosti.

Nova taktika ruskega delavca.

Centralni odbor ruske komunistične stranke je objavil izjavo, ki priporoča novo stališče za ruske delavce z ozirom na nov ekonomski (gospodarski) program. Ker so se izpremenile gospodarske razmere in je zopet dovoljen obstoj privatnim industrijam, se mora izpremeniti tudi taktika organiziranja delavstva. Rusija ni kapitalistična država, pač pa v stadiju prehoda med kapitalizmom in socializmom; v tem stadiju eksistira socializirana industrija poleg privatne. Iz tega razloga morajo delavci voditi dvojno taktiko. Delavci, zaposleni v privatni industriji, se smejo posluževati starega orožja v svojo obrambo in zaščito; smejo stavkati in imeti stavkovne sklade ter stavkovno podporo. Delavci, zaposleni v socializiranih industrijah, so pa izključeni od stavke, kajti njih interesi so identični z interesi države, ki poseduje in obratuje industrije. Vsi spori med njimi in upravo socializiranih industrij morajo biti hitro poravnani, tako da delavci dobijo največje ugodnosti, ki se je ujemajo z interesi države. Napredek uni se bo meril po njihovih sposobnostih v preprečenju stavk. Delavci uni se ne smejo vmešavati v upravo industrij. Interesi proizvajanja so najvišji v republiki in interesi zahtevajo, da se odgovornost in oblast proizvajanja koncentrirata v administraciji, ki mora imeti proste roke. Kolektivna pogajanja in sporazumi so potrebni, toda uprava tovarne mora imeti proste roke pri urejanju meze in razdeljevanju denarja ter oblike vsake sabotaže proti specializmom v tovarnah mora prenehati. Specialisti, veščaki v industrijah, so potrebni za izboljšanje razmer, ki omogočijo delavcem boljše življenje kot je v kapitalističnih državah. Na drugi strani daje vlada unijam pravico, da sodelujejo pri izbiranju kandidatov za upravitelje industrij in predlagajo kandidate za nadzornike in druge izvrševalne faktorje v vladnih oddelkih na čelu socializiranih industrij. Vlada poмага unijam, da se razširijo in povečuje vse delavce v svoje vrste. Unije morajo jamčiti vladi za sposobnost in industrialno disciplino.

Senzacionalna dr. Šušteršičeva brošura.

V kratkem izide brošura, ki jo je napisal kakor smo informirali, dr. Ivan Šušteršič. Brošura je že v tisku. V njej bodo zanimiva razkritja v politiki klerikalne stranke med vojno do prevrata. Kakor smo izvedeli, dokazuje dr. Šušteršič v tej brošuri, da je vodstvo klerikalne stranke v času ko se je med vojno vedno jasneje kazalo da bosta Nemčija in Avst.-Ogr. izgubili vojno igro sklenilo naj se stranka deli v dve struji: Eno pod vodstvom dr. Kreka bi naj delala jugoslovensko politiko, druga pod vodstvom dr. Šušteršiča samega pa naj bi nadaljevala tradicionalno avstrofilsko politiko. Te vloge so si tudi strankini voditelji razdelili v tem namenu, da bi imeli svoje železo pripravljeno za vse slučajne; ako zmaga Avstrijci ali pa razpade, v nadaljnjem skuša dr. Šušteršič dokazati, da sta ostala na znotraj dr. Krek in po njegovi smrti dr. Korošec avstrofilska, kakor sta bila prej, in da sta si udelala jugoslovensko krinko samo iz oportunističnih razlogov. Zavedala sta se namreč, da bi bilo za klerikalno stranko, ako bi proti njihovemu pričakovanju vendarle razpadla Avstrijci, katastrofalno, ako bi do konec vstrela v svoji ekstremno avstrofilski politiki. Dr. Šušteršič zatrjuje, da je nadaljeval, dajši je že čutil, da stihl bližajoči se polom, avstrofilsko politiko zgolj zategadelj, ker mu je to velevalo strankino vodstvo. Nato napada zlasti dr. Korošec, kateremu očita, da je bil proglasil za izdajalec jugoslovenske narodne ideje samo zato, da bi se ga iznebil in da bi postal on sam v klerikalni stranki neomejen gospodar situacije. Dr. Šušteršič slika sebe kot žrtev gospodarskega razvoja telesa telesa dr. Korošec in zatrjuje, da je bil prepričan Jugosloven, če takrat ko je po strankini volji vstreljal na starem avstrofilskem stališču in vodil navidezno in preračunljivo najljubši boj proti dr. Kreku in dr. Korošcu, ki sta takisto dogovorno z njim in preračunljivo oznanjevala jugoslovensko idejo.

REDNI ZRAČNI PROMET MED BERLINOM IN MOSKVO.

Berlin, Nemčija, 27. aprila. — Prvo trgovsko podjetje, ki se bo mogoče izcimilo iz rusko-nemške pogodbe, bo spravila najbrž v tek nemška letalna industrija. V pričetku maja namerava ustanoviti direktno zračno zvezo med Berlinom in Moskvo, Riga in Koenigsberg bosta edini točki, kjer se bodo letala ustavljala spotoma. Letala bodo urejena tako, da bodo nosila predvsem pošto in poleg tega tudi še po šest potnikov.

V nemških industrijskih krogi se glasi, da je nagel promet z Rusijo v prvi vrsti zaželjiv.

plino. Skrbeti morajo za povečanje proizvodnje, da se lahko vzroči živahne razprave med delavci.

Pozor, potniki!

Potniki, ki prihajajo v New York, kaj lahko postanejo žrtev raznih zakonitih agentov, katerih je v New Yorku vse polno. Ko pride potnik iz vlaka, ga obsujejo taki agenti in vsaki ga hoče vzeti s seboj. Ako potnik reče, da je namerjen k nam, bo agent rekel, da je on naš zastopnik ter ga pelje v svojo pisarno. Tam potnik sele spozna, da ni prišel na pravo mesto. Če ima pri nas že aro in agentu to pove, mu jo agent takoj povrne. V takem slučaju bi nas agent seveda moral o tem obvestiti, da mu povrnemo izplačano aro; toda tega ne stori. Kako si tedaj tak agent povrne tak izdatok? Potnik mu ga plača na ta ali oni način in največ pri izmeni denarja.

Takih slučajev je bilo zadnje 4 mesece že 50. Potniki so prišli v New York v namenu, da grede k nam, pa so bili zapeljani v drugo pisarno. Agent jim je aro, katero so nam poslali, povrnil, pa jih je na drug način prevaril še za večjo svoto.

Vsakdo naj tedaj pri prihodu v New York pripne naš gumb na vidnem mestu, da ga bo naš zastopnik spoznal. Ako našega zastopnika ne bi bilo na postaji, nas pokličite na telefon, ali pa prosite železniškega uradnika ali policajna, da nas pokliče. Naš telefon je Cortlandt 4687. Pred svojim odhodom vedno pišite, po kateri železnici in vlakom pridete in naš zastopnik vas bo gotovo pričakoval na postaji.

Frank Sakser State Bank.

Zastopniki

Zastopniki "Glas Naroda" kateri so pooblašeni, pobirati naročnino za decnik "Glas Naroda". Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel in jilh rojakom pripočima. Naročnina za "Glas Naroda" je: Za celo leto \$6.00; za pol leta \$3.00; za štiri mesece \$2.00; za četrt leta \$1.50.

San Francisco, Cal.: Jakob Lauslin, Denver, Colo.: Frank Skrabec, Pueblo, Colo.: Peter Culig, John Germ, in Frank Janesh.

Salida, Colo.: Louis Costello, Indianapolis, Ind.: Alois Rodman, Clinton, Ind.: Lambert Bolskar, Aurora, Ill.: J. Verbič, Chicago, Ill.: Joseph Blish in Joe Bevič.

Johet, Ill.: Fr. Bambas, John Zuletel, La Salle, Ill.: Jos. Spellich, Jascoutah, Ill.: Frank Augustin, North Chicago, Ill.: Anton Kobal in Math Oglin.

Springfield, Ill.: Matija Barborich, Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek, Franklin, Kans. in okolice: John Repovš.

Kittauiller, Md.: Fr. Vodopivec, Clisbush, Minn.: Frank Govze, Ely, Minn.: Jos. J. Peshel.

Zevelth, Minn.: Louis Govze, Gilbert, Minn.: Louis Vesel, Hibbing, Minn.: John Povše.

Virginia, Minn.: Frank Hrovatic, St. Louis, Mo.: Mike Grabrian, East Helena, Mont.: Fr. Hrella, Klein, Mont.: Gregor Zobec.

Gowanda, N. Y.: Karl Sternishla, Little Falls, N. Y.: Frank Masle, Jarberton, O.: A. Okolish.

Cleveland, O.: Janko Pleško, Jakob Resnik in Chas. Karlinger, Colliwood, O.: Math Slapnik.

Lorain, O.: Louis Balant in J. Kumše, Niles, O.: Frank Kovčevik, Youngstown, O.: Anton Kikelj.

Ambridge, Pa.: Frank Jakše, Jessemmer, Pa.: Louis Hribar, Broughton, Pa.: Anton Pavce, Burdine, Pa.: John Demshar, Conemaugh, Pa.: J. Brezovec in Vito Rovarsok.

Claridge, Pa.: Anton Kozoglav in A. Jerina, Dunlo, Pa.: Anton Ozhaben.

Export, Pa.: Louis Supančič, Forest City, Pa.: Math Kanar, Farrell, Pa.: Jerry Okorn.

Imperial, Pa.: Valentin Peterov, Greensburg, Pa.: Frank Povel, Iowle, Pa.: Mike Pavšek.

Johnstown, Pa.: John Polanc, Luzerne, Pa.: Antoz Osolnik, Loydell, Pa.: Anton Malorh, Stenor, Pa.: Frank Demšar.

Moon Run, Pa.: Frank Luček, Frank Podmilšek, Pittsburg, Pa.: U. Jakoblich, Z. Jakše, Vase. Arh in Ig. Magister.

Ralphon, Pa.: Martin Korozhetz, Reading, Pa.: J. Pezinar, Rockwood, Pa.: A. Hrochvar.

Steelton, Pa.: Anton Hren, Turtle Creek, Pa. in okolice: Frank Schiffrer.

West Newton, Pa.: Joseph Jovan, White Valley, Pa.: Jurij Prevlč, Willock, Pa.: J. Peterov.

Coketon, W. Va.: Frank Kocian, Milwankee, Wis.: Jos. Tratinik, Sheboygan, Wis.: H. Svetlin.

West Allis, Wis.: Frank Skok, Rock Springs, Wyo.: Loma Tauchar in A. Justin.

Poleg gori navedenih so pooblašeni pobirati naročnino tudi vsi tajniki J. S. K. J.

Znižanje cene za 40%.

Najnovjša 14K. čisto zlata.

ZAPESTNA URA

za žene in dekleta, na 15 rubr fino kolesje, dobita danes za \$29.50 pri IVAN PAJK, 24 MAIN STREET CONEMAUGH, PA.

Električni varilec.

Zadošča vsem zahtevam za dobro delo v industriji.

Greti so brez ognja, obdrže visoko enakomerno toploto, zmanjšajo škodo ter nevarnost ognja.

Kjerkoli je treba uporabljati varilec, naj se uporablja električnega. Glede poskušnje se lahko domežite z našim Heating Bureau.

The New York Edison Company

At Your Service

General Offices: Irving Place and 15th Street

Potrožnice, kjer se razkazuje in razstavlja električne priprave za udobnost občinstva.

20 Norfolk St. 124 West 42d St. 362 East 149th St.
10 Irving Place 151 East 86th St. 555 Tremont Ave.
15 East 125th St.

Požigalec.

FRANCOSKI DETEKTIVSKI ROMAN

Spisal Emile Gaboriau.

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

99

(Nadaljevanje.)

Žak je skomignil z rameni.
— In naslednjega dne, — je rekel, — ko se bom vrnil, kako bo ste pojasnili to luknjo v zidu?
Blazen se je nasmehnil.

— Gotovo ne bom rekel, — je odvrnil Blazen, — da so podgane napravile to luknjo. Mislim sem tudi na to. Ob istem času kot vi bo ušel tudi neki nadaljni jetnik, katerega pa ne bo nazaj.
— Kakšen jetnik?

— Trumence, seveda. Veselilo ga bo pobegniti ter vam bo tudi pomagal napraviti luknjo v zidu. Vi morate skleniti z njim kupčijo, a seveda tako, da ne bo on vedel, da vem jaz za celo to stvar. Na ta način ne bom v nevarnosti in naj se zgodi kar noče.

Ta načrt je bil v resnici dober. Blazen pa bi se ne smel postavljati z njim kot s svojo lastno izumitvijo, kajti izumitela ga je pravzaprav njegova žena.

— Dobro, — je odvrnil Žak, — to je uravnano. Prinesite mi kramp in železni drog, pokažite mi mesto, kjer je treba napraviti luknjo in govoril bom s Trumenceom. Jutri dobite denar.

Hotel je slediti ječarju, ko ga je zadržala Dionizija. Dvignila je proti njemu svoje lepe oči ter rekla:

— Vidiš, Žak, jaz se nisem obotavljala storiti vse, kar je bilo v moji moči, da ti preskrbim par ur prostosti. Ali je mogoče preveč zahtevati o dneve, če hočem izvedeti, kaj boš počel v teh par urah?

Ker ni on ničesar odgovoril, je ponovila ona:

— Kam pojdeš?

Lee nesrečnega mladega moža se je pordečilo in odvrnil je v vidni zadregi:

— Prosim te, Dionizija, da ne zahtevaš odgovora na to vprašanje. Dovolj mi, da ohranim to tajnost, edino tajnost, katero sem imel, kadaj pred teboj.

Dve solzi sta se v tem trenutku zablesteli v očeh deklice ter zdrsnili po licih navzdol.

— Razumem te, — je zajecala, — Razumem te le preveč dobro. Čeprav vem le malo o življenju, sem imela neko slutnjo, kakor hitro sem videla, da skrivaš nekaj pred menoj. Sedaj ne morem dvomiti nič več. Jutri pojdeš obiskat neko žensko.

— Dionizija, — je vzkliknil Žak z dvignjenima rokama, — Dionizija, prosim te...

Ona pa ga ni poslušala. Zmajala je z glavo ter nadaljevala:

— Žensko, katero si ljubil, ali katero ljubiš še vedno, ob koje nogah si najbrž mrmral iste besede, katere si mrmral tudi ob mojih nogah. Kako si mogel misliti nanjo sredi vseh svojih zadržev? Ona te ne more ljubiti, o tem sem uverjena. Zakaj ni prišla k tebi, ko je izvedela, da si v ječi ter po krivici obdolžen velikega zločina?

Žak ni mogel še nadalje prenašati vsega tega.

— Moj Bog, — je vzkliknil, — rajše bi ti stokrat razodel celo stvar kot pa pustil, da bi ostal sum v tvojem srcu. Postušaj in odpusti mi.

Ona pa ga je prekinila s tem, da je položila svojo roko na njegove ustnice ter rekla, tresoč se po celim životu:

— Ne, jaz nočem ničesar vedeti. Zpomni mi pa s moraš, da si ti za mene slehna stvar, — upanje, življenje in sreča. Če bi me bil varal, vem le preveč dobro, da bi te ljubila še nadalje. Ne bilo pa bi mi treba dolgo trpeti.

Premagan od žalosti in ljubezni, je ponovil Žak:

— Dionizija, Dionizija, pusti, da ti priznam, kdo je ta ženska in zakaj jo moram na vsak način obiskati.

— Ne, — ga je prekinila ona, — ne. Stori, kar ti narekuje tvoja vest. Vrnem vate.

Mesto odgovora mu je ponudila svoje čelo, katero je poljubil. Nato je pohitela ven ter odšla s svojo teto in sicer tako hitro, da je videl le še njeno senco na koncu dolgega hodnika, ko je pohitel za njo.

Šele tedaj je spoznal Žak, da je njegovo sree polno resničnega sovraštva do profice Klodije, onega slepega in besnega sovraštva, ki ne pozna ničesar drugega kot osvetlo. Brez dvoma je je več kot enkrat prekinjal v samotni svoje ječe, a celo kadar je bil najbolj jezen nanjo, se je dvignilo v njegovem srcu sočutje za njo, ki ga je nekoč tako strastno ljubila. Tudi si ni prikrival dejstva, da jo je on sam ravno tako iskreno ljubil. Celot v svoji ječi je mislil s strahom na svoje prve sestanke z njo ter na omamljivi parfum, katerega je tako zelo ljubila. Pojasnila mu je nevarnost, da izgubi svojo pozicijo, svojo lodočestit in celo svojo čast, da mu vzame zaročenko, to čisto in deevsko ljubezen, ki je gorela v srcu Dinizije in tega ni mogel prenašati.

— Nič več ji ne bom prizanašal, — je vzkliknil, ves iz sebe od arde. — Nič več se ne smem obotavljati. Nobene pravice nimam storiti kaj takega. Braniti moram Dionizijo.

Bil je bolj kot kdaj prej odločen riskirati vse, kajti vedel je dobro, da mu ne bo zmanjkalo poguma.

Ješar je rnetem pregovoril Trumencea, da izvrši načrt kot do ločeno, a v veliko presenečenje Blazena se je Trumence obotavljati.

— Vidite, — je rekel, — mene prav nič ne veseli pobegniti od tukaj.

Žak, ki je bil navzoč pri tem pogovoru, je bil presenečen. Če bi Trumence odklonil svoje sodelovanje, bi moral čakati.

— Ali mislite to zares, Trumence? — je vprašal.

— Gotovo, moj dragi gospod. Vidite, tukaj se mi ne godi preveč slabo. Imam dobro posteljo ter dobim dvakrat na dan jesti. Sem-patam njamer tudi kak cent, da si kupim malo tobaka ali pa čašo vina.

— A vaša prostost?

— No, tudi te bom deležen preje ali sleje. Nikakega zločina nisem izvršil. Mogoče sem splezal sem pa tam preko zidu na kak vrt, a ljudi ne obeajo sedaj radi kaj takega. Posvetoval sem se z gospodom Magloarjem in on mi je natančno povedal, kako stoji moje razmere. Sodili me bodo v policijskem sodišču in dobil bom tdi ali štiri meseca. Če pa pobegnem, bodo poslali za menoj orožnike. Privečli me bodo semkaj nazaj in ne vem, kako bodo postopali z menoj. Beg iz ječe je zločin.

Kako bi mogel premagati te izvstne ugovore? Žak je bil zelo vznemirjen.

— Zakaj pa bi te orožniki zopet prijeli? — je vprašal.

— Ker so ravno orožniki, moj dragi gospod. To pa ni še vse.

Če bi bila spomlad, bi takoj rekel: — Na razpolago sem vam. — Sedaj pa je jesen in pričinja se slabo vreme. Tudi dela ne bo dosti. Čeprav neozdravljiv postopač, je Trumence kaj rad govoril o delu.

— Ali bi mi ne hoteli pomagati pri vinski trgovini? — je vprašal Žak.

Postopač se je presenečeno ozrl vanj.

— Gotovo, trgovat se je ravno pričela, — je odvrnil.

— No?

— Traja pa le štiri najst dni in nato pride zima. Zima pa ni prijateljica nobenega. Prav posebno pa je moja sovražnica. Marsikdaj sem moral prezebat ter ležati v snegu, a tukaj imajo peči in tudi gorko obležo dobijo.

— To je res, a tukaj so večeri dolgočasni. Tukaj ne boste nikdar deležni nikdar onih veselih večerov, ko kroži čaša kuhanega vina te odmeva po sobi od smeha veselih deklic.

— Da, vem to, a zunaj je mrzlo. Kam naj grem, ko nimam centa?

— To je ravno hotel Žak.

— Jaz imam dosti denarja, — je rekel.

— Vem, da ga imate.

(Dalje prihodnjič.)

Nekoliko nasvetov.

Proti pegam,
ki se pojavljajo nekaterim vsako poletje na koži, je zelo dobra sledeča voda: 1 liter rožne vode, v kateri je raztopljenih 20 gramov boraksa in 5 gramov salicilne kisline. To raztopino filtriramo in mažemo ž njo pege. Tudi raztopina salicilne kisline v alkoholu je baje dobro sredstvo.

Da tnta ne začne plesniveti,
denemo vanjo par nageljnih žbic. V ta namen devljuje tudi v tinto malo spirita, soli, salmijaka, toda nageljeve žbice so najboljšje.

Mehurjev na nogah,
ki se radi napravijo poleti pri napornih hoji, ne smemo prerezati ali striči, ampak moramo jih prebošiti z desinficirano iglo, da izteče voda, potem pa namazati s sivo-vim vazelinom. Nato jih še nalahko obvezemo s sterilizirano vato, ki se dobi v lekarni. Mazati je najbolje zjutraj in zvečer in prej noče v mlačni vodi kopati.

Petroleji čisti
tudi madeže od tinte in sveže barve, če ga primesimo v mrzlo čajnico, z največjo lahkoto operemo krvave madeže.

Maže od apna
odpravimo s sukna, če najprej ostrgamo z ostro krtačo apno. Nato namočimo čisto cunj v jesh in močimo madež z jeshom.

Maštne in oljate steklenice
čistimo z raztopino 1 dela mila v 80 delih vode in 2 delov salmijaka. Steklenice postavimo v kotel, napolnjen z raztopino; tudi steklenice same napolnimo z njo. Kotel nekaj časa grejemo. Nato flakšemo z mlačno vodo.

Svileno blago
peremo najbolje v čajevi vodi in peremo odzemo v žganju, ki ko se bo delalo, kje kupovalo in smo mu pridelali nekoliko sladkornja. Blago se lika potem še nekoliko vlažno. — Dobro se pere svilu tudi v vodi od pšeninih otrobov. Otrobo poparimo, pustimo nekoliko stati, ocedimo in pridelamo malo zmlatega boraksa.

Kako čistimo toaletne gobe?

Goba postane sčasoma po daljši uporabi opolzka, kar pomeni, da se je nabralo v njenih luknjicah že polno nečistoče: ta se nabere že od vode same, ki ni nikoli popolnoma čista; potem pa pridejo še ostanki mila itd.; na tej umazani plasti se pa kaj dobro razvijo goba razni mikrobi in bakterije. Gobo moramo torej od časa do časa dobro očistiti in desinficirati; niti. S tem, da uvedemo pravičnejšo razdelitev, ne smemo zmanjšati produkcije. Čim bolj je kaka dežela industrijsko razvita, tem prirednejše je treba postopati. Pri veleposelstvih bi končno še slo: zjutraj bi jih razdelili in zvečer bi obdeloval vsak svojo njivo. Pri tvornici in rudniku pa je to čisto nemogoče. Nastane vprašanje: kako bomo uredili tvornice in rudnik, da bo ostalo v bistvu kar je, da bo pa prešlo iz rok kapitalistov v roke delavnege ljudstva?

Privijanje stenja
pri petrolejskih svetilkah, da bi pogorelo manj petroleja, je prav napaka razvada. Nikakor je ne moremo priporočati, kajti s tem se zrak silno kvari. Če je steno premalo odvit, ne zgori petrolej popolnoma, temveč se delajo plini, ki okužujejo zrak. Petroleja se pa s tem prihrani tako malo, da se res ne izplača zaradi tega dhati slabo dišeče in strupene pline. O tem se lahko prepričamo na pravi enostaven način: Vzemimo dve svetilki, eno pustimo goreti s polno svetlobo, drugo pa privijmo; prepričamo se, da je razlika v porabi petroleja naravnost ma-

lenkostna. Če torej luč potrebujemo, jo pustimo goreti s polnim plamenom, če je pa ne potrebujemo, jo pa ugasni. Nikar pa zaradi majenkostnih par centov ne kvari zraka, kajti čist zrak se ne dá preplačati z nobenim denarjem!

Likanje brez likalnika,
Na poti se ti zamaže žepni robee ali kak druga malenkost. O-prati ga ni težko. Bolj sitno je včas h likati ga. Na enostaven način izvršiš to stvar tako-le: Ožmi oprani robee, potem pa kar mo-krega napni na kako gladko plo-ške, najbolje na steklo, in posta-vi na sonce. V kratkem bo robee suh in zlikan. Na ta način lahko likamo čipke in druge manjše stvari.

Politična in socialna revolucija.

Politična revolucija je lahko delo enega dne. Namesto monar-hije postavi republiko, doseči politično enakopravnost — to je bilo vedno delo ene velike ure. Mnogi mislijo, da bi se dala iz-vesti tudi socialna revolucija z enim samim udarcem. Mislijo, da bi ne bilo treba nič drugega, ka-kor da bi se polastili delavci tvor-nice, rudnikov, trgovin in bank, in da bi kapitaliste, njihove ravnatelje in uradnike kratkoma lo-pgnali. Tako bi postalo to, kar je bilo zjutraj še last kapitali-stov, na večer last delavnege ljud-sva. Ali je res tako?

Veliko podjetje je kakor ura. Kolesce mora biti prikrojeno ko-lesen in vse mora iti po enotnem načrtu.

Tu ni mogoče delati brez stro-jev, železnic, strovin, zlasti pa ne brez najnatančnejših računov, ka-za potem odzemo v žganju, ki ko se bo delalo, kje kupovalo in smo mu pridelali nekoliko sladkornja. Blago se lika potem še nekoliko vlažno. — Dobro se pere svilu tudi v vodi od pšeninih o-trobov. Otrobo poparimo, pustimo nekoliko stati, ocedimo in pride-lamo malo zmlatega boraksa.

Socialistično družbo se mora smoteno zidati. Gospodarske or-ganizacije, kakor je v usvaril kapitalizem, se ne smemo dotak-sati. S tem, da uvedemo pravič-njšo razdelitev, ne smemo zmanjšati produkcije. Čim bolj je kaka dežela industrijsko razvita, tem prirednejše je treba postopati. Pri veleposelstvih bi končno še slo: zjutraj bi jih razdelili in zvečer bi obdeloval vsak svojo njivo. Pri tvornici in rudniku pa je to čisto nemogoče. Nastane vprašanje: kako bomo uredili tvornice in rudnik, da bo ostalo v bi-stvu kar je, da bo pa prešlo iz rok kapitalistov v roke delavnege ljudstva?

(Izvelec iz Bauerjeve brošure "Pot k socializmu". Cena 1 dinar. Naročila na: poštni predal 168 v Ljubljani, Jugoslavija.)

ISČE SE

100 izvežbanih drvarjev za delati dva meseca drva za kemikalije. Plača \$1.75 do kladre. Oglasijo naj se samo izvežbani drvarji. W. C. Guncheon, Norwich, Pa. (28-4-15)

PROTI POVRNITVI HABSBURGOV.

"Daily Chronicle" piše: "Izreka se domnevanje, da bi ute-gnila bivša cesarica Zita staviti zahteve glede madžarskega pre-stola, seveda ne v svojem marveč v imenu svojega sina. To bi pri-neslo Srednji Evropi novo vzne-mirjenje. Žeteli je, da bi prišli sve-tovaleci žite, kakor tudi ona sa-ma, do prepričanja, da Evropa gospodstva kakega člana habsbur-ske rodovine nikdar več ne pri-pusti in da bo vsak poskus po-vzpostaviti takega gospodstva povzročil samo veliko zlo. V "Če-skoslovenska Republika" izjavi: "Karlova smrt ne more na naših temeljnih načelih ničesar izpre-meniti. Tako nevaren, kakor je ka-rel, postane lahko vsak drugi prestolski kandidat tega rodu. Nevarnost ne izvira iz Karlove osebe, marveč iz tega, kar so Mađžari naredili iz habsburške tradicije. Karlova smrt ne bo zmanjšala naše eničnosti."

ADVERTISEMENTS

Pozor potniki!

Izletniški parnik "BELVEDERE" (Cosulich Line) odpluje iz New Yorka v Trst dne 14. junija, ter bo spremljal naše potnike naš za-stopnik skozi do Ljubljane ozi-roma do Zagreba, ter bo skrbel, da bodo vsi naši potniki kolikor mogoče udobno nastanjeni in po-streženi, da bodo sami za se v posebnem oddelku in ako mogoče, da bodo imeli tudi posebno hra-no itd. Tudi radi prtljage bo vse preskrbeljivo, tako da potniki ne bodo imeli nikakih stisnosti in skr-bi na celem potovanju do Ljub-ljane, oziroma do Zagreba; ako se bo prijavilo zadostno število naših potnikov, jih bo pričakal v frstu poseben vlak, da se bodo potniki lahko odpravili na pre-j v Ljubljano, oziroma kamor bo kdo namenjen. Cena za tretji razred do Trsta je \$90.00 in \$50.00 vojni davek; vožnja tja in nazaj za nedržavljane je \$201.50, državljani plačajo pa \$8.00 manj; otroci do enega leta prosti, do petega leta plačajo četrtino in \$10.00 voj-nega davka, do desetega leta pa polovico in \$3.00 vojnega davka. Vožnja drugi razred stane \$150. do Trsta; za tja in nazaj stane drugi razred za nedržavljane \$300. za državljane \$8.00 manj.

Parnik "Belvedere" vozi do Tr-sta približno od 18 do 20 dni odvisno od vremena in kolikor se na potu vstavi.

Kdor želi natančnejša pojasi-la ali kdor se odloči potovati s tem izletniškim parnikom, naj se takoj prijavi in pošlje aro.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York.

SLOVENSKA BANKA
Zakrajšek & Česarek
70 - 8th AVENUE, NEW YORK, N.Y.
(med 15. in 16. cesto)

polija denar v Jugoslavijo, Italijo
tudi; — prodaja vozne listke za vse
važnejše črte; — izvršuje notarske
posle, listovzvezi s črtnim krajem.
— Cene vedno med najnižjimi.
— Telefon Watkins 7122

Dr. Koler
SLOVENSKI ZDRAVNIK
638 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je naj-starejši slovenski
zdravnik, ki ima 24-letno
prakso v zdravljenu
vseh možkih bolezni.

Zastupljenje kr-vi zdrav s glas-o-
vitem 606, ki ga je izumel dr. prof.
Erich. Če imate mčzole ali mčur-
čke po telesu, v grlu, izpadanje las,
bolečine v kosteh, pridilo la izčisti
vam bom kri. Ne čakajte, ker ta bo-
lezen nalez.

Vse možke bolezni zdravim po o-krajšani metodi. Kakor hitro opazite
da vam prenehuje zdravje, ne čakajte,
temveč pridite in jaz vam ga bom
zopet povrnil.

Hytrodo ali vodno kilo ozdravim
v 36. urah in sicer brez operacije.
Bolezni mčurke, ki povzročajo bo-
lečine v križu in hrbtu in včasih tudi
pri puščanju vode, ozdravim z goto-
vostjo.

(Izvelec iz Bauerjeve brošure
"Pot k socializmu". Cena 1 dinar.
Naročila na: poštni predal 168 v
Ljubljani, Jugoslavija.)

ISČE SE
100 izvežbanih drvarjev za delati
dva meseca drva za kemikalije. Plača
\$1.75 do kladre. Oglasijo naj se samo
izvežbani drvarji. W. C. Guncheon,
Norwich, Pa. (28-4-15)

ROJAKI, NAROČAJTE SE
NA "GLAS NARODA", NAJ
VEČJI SLOVENSKI DNEV-
NIK V ZDR. DRŽAVAH

KRETANJE PARNIKOV

Kedaj približno odplujejo iz New Yorka.

AQUITANIA	2 maja	Cherbourg	YORK	21. junija	Bremen
ST. PAUL	3. maja	Hamburg	OLYMPIC	24. jun.	Cherbourg
LA SAVOIE	8. maja	Havre	LAFAYETTE	24. jun.	Havre
LA WASHINGTON	8. maja	Cherbourg	ORBITA	24. jun.	Cherbourg
HOMERIC	6. maja	Cherbourg	AMERICA	24. jun.	Bremen
KROONLAND	6. maja	Cherbourg	RYNDAM	24. jun.	Roulogne
NOORDAM	6. maja	Boulogne	FRANCE	27. jun.	Havre
YORK	10. maja	Bremen	MAURETANIA	27. jun.	Cherbourg
FRANCE	10. maja	Havre	MINNEKAHA	28. jun.	Hamburg
CHICAGO	11. maja	Havre	LA TOURAINE	29. jun.	Havre
LAPLAND	13. maja	Cherbourg	HOMERIC	1. julija	Cherbourg
ORBITA	13. maja	Cherbourg	SAXONIA	1. julija	Hamburg
OLYMPIC	13. maja	Cherbourg	PR. MATOIKKA	1. julija	Bremen
HUDSON	13. maja	Cherbourg	ANTONIA	1. julija	Bremen
ROTTERDAM	13. maja	Boulogne	FINLAND	1. julija	Cherbourg
CARONIA	13. maja	Cherbourg	AQUITANIA	4. julija	Cherbourg
ANDANIA	13. maja	Cherbourg	TUSCANIA	5. julija	Genoa
MAURETANIA	16. maja	Cherbourg	SEYDLITZ	5. julija	Bremen
MONGOLIA	17. maja	Hamburg	PARIS	5. julija	Havre
MAJESTIC	20. maja	Cherbourg	ROCHAMBEAU	6. julija	Havre
RYNDAM	20. maja	Boulogne	FINLAND	1. julija	Cherbourg
AMERICA	20. maja	Cherbourg	MANCHURIA	5. julija	Hamburg
PRES. WILSON	20. maja	Trst	ARABIC	8. julija	Genoa
VESTRI	20. maja	Hamburg	MAJESTIC	8. julija	Cherbourg
AQUITANIA	23. maja	Cherbourg	ORDUNA	8. julija	Cherbourg
SEYDLITZ	24. maja	Bremen	LONG STAR ST.	8. julija	Cherbourg
MINNEKAHA	24. maja	Hamburg	N. AMSTERDAM	8. julija	Boulogne
PARIS	25. maja	Havre	PRES. WILSON	8. julija	Trst
SAXONIA	25. maja	Hamburg	ZEELAND	8. julija	Cherbourg
LAFAYETTE	25. maja	Havre	ORPHEA	10. jun.	Hamburg
MANCHURIA	24. maja	Hamburg	ST. PAUL	12. julija	Hamburg
LA TOURAINE	25. maja	Havre	BERENGARIA	11. julija	Cherbourg
ORDUNA	27. maja	Cherbourg	VAUBAN	12. julija	Hamburg
ANTONIA	27. maja	Cherbourg	OLYMPIC	15. julija	Cherbourg
FINLAND	27. maja	Cherbourg	NOORDAM	15. julija	Boulogne
PR. MATOIKKA	27. maja	Cherbourg	LA SAVOIE	15. julija	Havre
BERENGARIA	30. maja	Cherbourg	G. WASHINGTON	15. julija	Cherbourg
MINNEKAHA	31. maja	Hamburg	MAURETANIA	18. julija	Cherbourg
FRANCE	31. maja	Havre	ARGENTINA	15. julija	Trst
POTOMAC	31. maja	Bremen	KROONLAND	15. julija	Cherbourg
MANCHURIA	31. maja	Hamburg	HANOVER	19. julija	Bremen
HANOVER	7. junija	Bremen	LAPLAND	22. julija	Cherbourg
ROCHAMBEAU	1. jun.	Havre	ANDANIA	22. julija	Cherbourg
OLYMPIC	3. junija	Roulogne	ROTTERDAM	22. julija	Boulogne
N. AMSTERDAM	3. junija	Cherbourg	HOMERIC	22. julija	Cherbourg
ORPHEA	8. junija	Hamburg	LAFAYETTE	22. julija	Havre
LONG STAR ST.	8. maja	Hamburg	ORPHEA	22. julija	Hamburg
ZEELAND	3. junija	Cherbourg	HUDSON	22. julija	Bremen
MAURETANIA	6. jun.	Cherbourg	MONGOLIA	26. julija	Hamburg
ST. PAUL	7. julija	Hamburg	FRANCE	26. julija	Havre
LA SAVOIE	10. jun.	Havre	CARONIA	29. julija	Cherbourg
G. WASHINGTON	10. jun.	Havre	MAJESTIC	29. julija	Cherbourg
HOMERIC	10. jun.	Cherbourg	RYNDAM	29. julija	Boulogne
KROONLAND	10. jun.	Cherbourg	VANDYCK	29. julija	Hamburg
NOORDAM	10. jun.	Boulogne	AMERICA	29. julija	Cherbourg
AQUITANIA	13. jun.	Cherbourg	AQUITANIA	1. avg.	Cherbourg
PARIS	14. junija	Trst	PARIS	2. avg.	Havre
BELVEDERE	14. junija	Havre	YORK	3. avg.	Bremen
CHICAGO	15. jun.	Havre	SAXONIA	3. avg.	Hamburg
ROTTERDAM	17. junija	Boulogne	CRETIC	8. avg.	Genoa
MAJESTIC	17. junija	Cherbourg	BEYLEDERE	10. avg.	Trst
LAPLAND	17. jun.	Havre	LA SAVOIE	16. avg.	Havre
HUDSON	17. jun.	Bremen	SEYDLITZ	16. avg.	Bremen
CARONIA	17. jun.	Cherbourg	LAFAYETTE	19. avg.	Havre
VANDYCK	17. junija	Hamburg	PARIS	23. avg.	Havre
CARONIA	17. jun.	Hamburg	PRES. WILSON	26. avg.	Trst
BERENGARIA	20. junija	Cherbourg	ARABIC	29. avg.	Genoa
ORDUNA	21. junija	Cherbourg	HANOVER	29. avg.	Havre